

SISÄLLYSLUETTELO

Ympäristölautakunta pöytäkirja 12.06.2019

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat	5
4 § Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan lautakuntaseminaari	6
5 § Ympäristölautakunnan toimivallan siirto allekirjoitus- ja päätöksenteko-oikeuksien osalta	7
6 § Lausunto Vekko Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta	11
7 § Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Murata Electronics Oy:n ympäristöluvan muutoshakemuksesta	21
8 § Lausunto Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta	24
9 § Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös / Kuusakoski Oy:n Vantaan palvelupisteen ympäristölupapäätöksen muutos	29
10 § Lausunto Etelä-Suomen Aluehallintovirastolle / Finavia, Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukainen selvitys kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheuttamista lentomelualueella sijaitsevilla asuinalueilla	32
- Finavia, lupamääräyksen 3.5 mukainen selvitys	35
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 30 pv	55
Muutoksenhakuohje 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	57

Ympäristölautakunnan kokous

Aika 12.6.2019 klo 17.00 – 18.24

Paikka Leija, Pakkalankuja 5, 01510 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Rautavaara Maija, puheenjohtaja	x	Laitinen Hanna- Leena	
Mölsä Jukka, varapuheenjohtaja	x	Suensalmi Jouko	
Weckman Markku	x klo 17.00-17.51 §:t 1-3	Ellonen Antti	
Leppänen Janne	x	Lepistö Matti	
Ruotsalainen Susanna	x	Puusa- Ruohonen Hannele	
Karén Timo	x klo 17.00-18.22 §:t 1-8	Karhunen Anneli	
Kiljunen Kimmo	x klo 17.40-18.22 §:t 3-10	Hilden Joni	
Pääsukene Sonja	-	Pääkkönen Taru	-
Salasto Riitta	x	Kalliokanerva Marjo	
Tuormaa Ismo	x	Annala Antti	
Liinakoski Eija	x	Parkkima Marja	
Mäkinen Marja-Vuokko	x	Joensuu Juho	
Eerola Antero	-	Tilander Liisa	x
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Niikko Mika	-	Auvinen Timo	-
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Linnakangas Jaakko	x	Pälviä Aapo	-
Muut osallistujat			Läsnä
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja, apulaiskaupunginjohtaja vs.	esittelijä §:t 1-4		x
Rautalahti Katariina, ympäristöjohtaja	esittelijä §:t 5-10		x
Hiltunen Kirsi, 1. kaupungineläinlääkäri			-
Groth Anna, viestintäpäällikkö			x
Juopperi Saara, johtava ympäristötarkastaja			x
Rantataro Maarit, ympäristötarkastaja			x
Vesa Mari, ympäristötarkastaja			x
Pasanen Eija, lautakunnan sihteeri,			x

pöytäkirjanpitäjä		

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Maija Rautavaara

Pöytäkirjanpitäjä Eija Pasanen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 14.6.2019, Ympäristökeskus, Pakkalankuja 5, 01510 Vantaa

Janne Leppänen

Riitta Salasto

Pykälät 6, 9 ja 10, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 19.6.2019 Vantaan kaupungin internetsivuilla <http://paatokset.vantaa.fi>

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kirjataan läsnäolijat.

Päätös:

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kirjattiin läsnäolijat.

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään,

- a) valita pöytäkirjantarkastajat ja
- b) että pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan pe 14.6.2019 klo 14.00 mennessä.

Päätös:

Päätettiin,

- a) valita pöytäkirjantarkastajiksi Janne Leppänen ja Riitta Salasto
- b) että pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan pe 14.6.2019 klo 14.00 mennessä.

3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat/

80/00.02.02.00/2015

1. Johtava ympäristötarkastaja Saara Juopperi selostaa asiat 5. "Ympäristölautakunnan toimivallan siirto allekirjoitus- ja päätöksenteko-oikeuksien osalta", 8. "Lausunto Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta" ja 9. "Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös / Kuusakoski Oy:n Vantaan palvelupisteen ympäristölupapäätöksen muutos".
2. Ympäristötarkastaja Maarit Rantataro selostaa asiaa 6. "Lausunto Vekko Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta".

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden ja esittelijöiden selostukset sekä apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi asiantuntijoiden ja esittelijöiden selostukset sekä apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat.

4 § Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan lautakuntaseminaari

VD/4469/00.02.02.00/2019
HP/KN

Ympäristölautakunnalle, tekniselle lautakunnalle ja kaupunkisuunnittelulautakunnalle järjestetään yhteinen koko päivän kestävä seminaari 27.9.2019. Seminaarin tarkoituksena on käsitellä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan ajankohtaisia teemoja, jotka koskettavat useamman lautakunnan toimintaa. Seminaarin tarkempi ohjelma jaetaan myöhemmin.

Esitys seminaarin järjestämisestä viedään päätettäväksi kaikkiin kolmeen lautakuntaan.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan vs. esitys:

Päätetään järjestää maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan lautakuntien yhteinen seminaari 27.9.2019.

Päätös:

Päätettiin apulaiskaupunginjohtajan vs. esityksen mukaisesti.

Täytäntöönpano: Talous- ja hallintopalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Hallintoasiantuntija Katariina Nummi, puh. 040 571 0688,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

5 §

Ympäristölautakunnan toimivallan siirto allekirjoitus- ja päätöksenteko-oikeuksien osalta

VD/3840/00.01.01.02/2019

KR/SJ

Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta ja viranomaistehtävien hoidosta säädetään kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986). Kuntien ympäristönsuojelun tehtävistä ja niiden hoidosta on lisäksi voimassa, mitä niistä muualla laissa erikseen säädetään. Kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:n mukaan kunnanvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Vantaan kaupungin hallintosäännön 17.12.2018 § 14. Hallintosääntö astui voimaan 1.1.2019. Hallintosäännön 10 luvun 6 §:n mukaan ympäristölautakunta vastaa mm. ympäristön- ja luonnonsuojelun sekä maa-aineslain viranomaistehtävistä sekä toimii ulkoilulain tarkoittamana leirintäalueviranomaisena. Hallintosäännön 10 luvun 17 §:n mukaan lautakunta voi siirtää toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle.

Päätöksenteko- ja allekirjoitusoikeuksia on siirretty ympäristöjohtajalle ympäristölautakunnassa edellisen kerran 7.6.2017 § 11. Hallintosäännön uudistamisen ja ympäristölainsäädännössä tapahtuneiden muutosten takia on päätöstä tarpeen ajantasaistaa. Hallintosäännön uudistamisessa ei ympäristölautakunnan toimivallan osalta tehty muutoksia.

Delegointipäätöksen a – k kohdat pysyvät ennallaan, eikä niihin esitetä tehtävän muutoksia. Käytännön työn selkeyttämiseksi ja delegointipäätöksen kokonaisuuden hallinnan kannalta vanha päätös on syytä kumota. Näin jää vain yksi delegointipäätös, eikä useita.

Uudet kohdat l-o:

Hajajätevesi (kohta l)

Ympäristönsuojelulain muutoksella (19/2017) ympäristönsuojelulain 156 d § muutettiin siten, että kunnan toimivaltainen viranomainen voi hakemuksesta myöntää luvan poiketa talousjätevesien perustason puhdistusvaatimuksista rannalla ja pohjavesialueella enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Lykkäystä voivat hakea viemäriverkoston ulkopuolisella alueella (haja-asutusalueella) olevat kiinteistöt. Asian käsittelyn sujuvoittamiseksi ja asiakaspalvelun parantamiseksi päätöksentekoa ehdotetaan siirrettäväksi ympäristöjohtajalle tai ympäristöpäällikölle (kohta m). Toimivallan siirto on linjassa vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäröinnistä annettavien vapautuspäätösten kanssa (kohta f).

Rauettaminen (kohta m)

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Ympäristölupapäätöksissä on pääsääntöisesti ollut lupamääräys toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimenpiteistä, eikä lisämääräyksiä näiltä osin ole ollut tarpeen antaa viime vuosina. Lupapäätöksen rauettamisessa on näin ollen käytännössä kyse siitä, että ympäristökeskus poistaa kyseisen toimijan jatkuvan valvonnan kohteista ja ilmoittaa luvan raukeamisesta kirjeitse toiminnanharjoittajalle. Mikäli toiminnanharjoittaja ei noudata lupapäätöksessä annettuja

velvoitteita toiminnan lopettamisen jälkeen, asia käsitellään hallintopakkoasiana ympäristölautakunnassa.

Vireillepanopyyntö (kohta n)

Vesilain 14 luvun 2 §:n kohdan 2 mukaan valvontaviranomaisen on pantava vireille vesilain 14 luvun 4 §:n mukainen hallintopakkoasia lupaviranomaiselle vesilain tai sen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi. Vesilain mukainen lupaviranomainen on Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristökeskus toimii vesilain mukaisena valvontaviranomaisena. Rikkomus- ja laiminlyöntitilanteessa nopea reagointi asiaan edellyttää, että ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö voi allekirjoittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vireillepanokirjeen, jossa vaaditaan vesilain mukaisen asian käsittelyä hallintopakkoasiana. (kohta o)

tutkintapyynnot (kohta o)

Ympäristökeskuksen viranhaltijat valvovat eri lakien noudattamista. Lain vastaisen toiminnan havaittuaan, mikäli tekoa ei ole pidettävä vähäisenä, on asiasta ilmoitettava esitutkintaa varten poliisille. Tutkintapyynnön tekemisen oikeuden siirtäminen kaikille valvontatyötä tekeville viranhaltijoille on tärkeää asian saattamiseksi tutkintaan mahdollisimman nopeasti. Viranhaltija, joka on asian havainnut, sitä omalta osaltaan selvittänyt ja dokumentoinut, pystyy parhaiten kuvaamaan tapahtuneen poliisille. Havainnon tehnyt on myös se henkilö, joka tarvittaessa kutsutaan oikeudenkäyntiin todistajaksi.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 5

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 17 §:n nojalla siirtää toimivaltaa seuraavasti:

- a) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa muille kunnille annettavat lausunnot ympäristölupahakemuksista ja maa-aineslupahakemuksista sekä muille viranomaiselle annettavat lausunnot ympäristönsuojelulain mukaisista ilmoituksista,
- b) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle annettavat lausunnot sekä vastineet, vastaselitykset ja lausunnot hallinto-oikeudelle tehtyihin valituksiin,
- c) ympäristöjohtaja, ympäristöpäällikkö tai johtava ympäristötarkastaja antaa kiireellisessä tapauksessa ympäristönsuojelulain 182 §:n nojalla ympäristönsuojelulain 175 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tai 181 §:ssä tarkoitetun keskeyttämisen,
- d) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaisista päätöksistä ympäristönsuojelulain 118 - 120 §:n tarkoitetun ilmoituksen johdosta sekä tapauksessa, että ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty,
- e) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristökeskukselle toimitetun ympäristönsuojelulain 64 §:n mukaisen tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä,
- f) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää haetun vapautuksen myöntämistä kiinteistölle vesihuoltolain 11 §:n nojalla vesihuoltolaitoksen verkostosta ja 17 c §:n nojalla hulevesiviemäristä,
- g) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristönsuojelumääräysten 12 §:n poikkeuksesta öljy-, polttoaine- tai muun kemikaalisäiliön jättämisestä maahan,
- h) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää hakemuksesta luvanvaraisen toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta silloin, hakemus toimitetaan lupahakemuksesta erillisenä päätöksen antopäivän jälkeen,
- i) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö antaa ulkoilulain 21 §:n mukaisen määräyksen, 24 §:n mukaisen huomautuksen tai 25 §:n mukaisen kiellon tai määräyksen leirintäaluetta koskien,

- j) ympäristöjohtaja, ympäristöpäällikkö tai johtava ympäristötarkastaja antaa kiireellisessä tapauksessa jätelain 126 §:n mukaisen kiellon tai määräyksen jätelain rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi,
- k) ympäristöjohtaja, ympäristöpäällikkö tai johtava ympäristötarkastaja antaa kiireellisessä tapauksessa vesilain 14 luvun 11 §:n nojalla määräyksen lainvastaisen toiminnan keskeyttämisestä.
- l) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristönsuojelulain 156 d §:n poikkeamisen myöntämisestä perustason puhdistusvaatimuksista,
- m) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää luvanvaraisen toiminnan lopettaessa ympäristölupapäätöksen raukeamisesta,
- n) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö laittaa lupaviranomaiselle vireille vesilain 14 luvun 2 §:n mukaisen hallintopakkoasian,
- o) ympäristökeskuksen viranhaltijat tekevät ilmoituksen poliisille esitutkintaa varten.

Käsittely:

Ympäristölautakunnan varapuheenjohtaja Jukka Mölsän esityksestä, lautakunnan yksimieleisellä päätöksellä täydennettiin kohtaa b) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle **ja ministeriöille** annettavat lausunnot sekä vastineet, vastaselitykset ja lausunnot hallinto-oikeudelle tehtyihin valituksiin sekä lisättiin kohta **p) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa hallinto-oikeuksille tehtävät valitukset muiden viranomaisten päätöksistä.**

Päätös:

Päätettiin Vantaan kaupungin hallintosäännön 10 luvun 17 §:n nojalla siirtää toimivaltaa seuraavasti:

- a) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa muille kunnille annettavat lausunnot ympäristölupahakemuksista ja maa-aineslupahakemuksista sekä muille viranomaiselle annettavat lausunnot ympäristönsuojelulain mukaisista ilmoituksista,
- b) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja ministeriöille annettavat lausunnot sekä vastineet, vastaselitykset ja lausunnot hallinto-oikeudelle tehtyihin valituksiin,
- c) ympäristöjohtaja, ympäristöpäällikkö tai johtava ympäristötarkastaja antaa kiireellisessä tapauksessa ympäristönsuojelulain 182 §:n nojalla ympäristönsuojelulain 175 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen tai 181 §:ssä tarkoitetun keskeyttämisen,
- d) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaisista päätöksistä ympäristönsuojelulain 118 - 120 §:n tarkoitetun ilmoituksen johdosta sekä tapauksessa, että ilmoitusvelvollisuus on laiminlyöty,
- e) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristökeskukselle toimitetun ympäristönsuojelulain 64 §:n mukaisen tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä,
- f) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää haetun vapautuksen myöntämistä kiinteistölle vesihuoltolain 11 §:n nojalla vesihuoltolaitoksen verkostosta ja 17 c §:n nojalla hulevesiviemäristä,
- g) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristönsuojelumääräysten 12 §:n poikkeuksesta öljy-, polttoaine- tai muun kemikaalisäiliön jättämisestä maahan,
- h) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää hakemuksesta luvanvaraisen toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta silloin, hakemus toimitetaan lupahakemuksesta erillisenä päätöksen antopäivän jälkeen,
- i) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö antaa ulkoilulain 21 §:n mukaisen määräyksen, 24 §:n mukaisen huomautuksen tai 25 §:n mukaisen kiellon tai määräyksen leirintäaluetta koskien,

- j) ympäristöjohtaja, ympäristöpäällikkö tai johtava ympäristötarkastaja antaa kiireellisessä tapauksessa jätelain 126 §:n mukaisen kiellon tai määräyksen jätelain rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi,
- k) ympäristöjohtaja, ympäristöpäällikkö tai johtava ympäristötarkastaja antaa kiireellisessä tapauksessa vesilain 14 luvun 11 §:n nojalla määräyksen lainvastaisen toiminnan keskeyttämisestä.
- l) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää ympäristönsuojelulain 156 d §:n poikkeamisen myöntämisestä perustason puhdistusvaatimuksista,
- m) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö päättää luvanvaraisen toiminnan lopettaessa ympäristölupapäätöksen raukeamisesta,
- n) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö laittaa lupaviranomaiselle vireille vesilain 14 luvun 2 §:n mukaisen hallintopakkoasian,
- o) ympäristökeskuksen viranhaltijat tekevät ilmoituksen poliisille esitutkintaa varten.
- p) ympäristöjohtaja tai ympäristöpäällikkö allekirjoittaa kiireellisessä tapauksessa hallinto-oikeuksille tehtävät valitukset muiden viranomaisten päätöksistä.

Ympäristölautakunta päättää lisäksi kumota edellisen toimivaltaa koskevan ympäristölautakunnan päätöksen 7.6.2017 § 11.

Täytäntöönpano: ympäristökeskus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh 040 7680359,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

6 §

Lausunto Vekkox Oy:n Massaholmin kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

VD/4630/11.00.03.00/2019

KR/KHI/MRA/SR

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Vekkox Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnon määräaika on 25.6.2019.

Arviointiohjelman paperiversio on luettavissa 27.5.2019 - 25.6.2019 Vantaan kaupungin maankäytön asiakaspalvelussa (Kielotie 13, 01300 Vantaa, 10.6. lähtien Tikkurilan Vantaa-info, Dixi, Ratatie 11, 2. krs, 01300) Vantaa, Tuusulan kunnantalon kirjaamossa (Hyryläntie 16, 04300 Tuusula) sekä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa (Hyryläntie 8 C 4. krs, 04300 Tuusula).

Vantaan ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksissa sekä internetissä [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Vekko x Oyn Massaholmin kiviainesalue ja maankaatopaikka Vantaa/Vekkox Oyn Massaholmin kiviainesalue ja \(50282\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/YVAhankkeet/Vekko_x_Oyn_Massaholmin_kiviainesalue_ja_maankaatopaikka_Vantaa/Vekkox_Oyn_Massaholmin_kiviainesalue_ja_(50282))

Hankkeen kuvaus

Hanke käsittää enimmillään noin 17,6 miljoonan kuutiometrin kiviaineksen oton ja noin 25,6 miljoonan kuutiometrin puhtaan ylijäämämaan läjityksen. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa alueella kiviaineksen ottaminen ja murskaus sekä puhtaiden ylijäämämaiden sijoittaminen pääkaupunkiseudun rakentamisen tarpeita palvellen.

Alueelta louhittavat kiviainekset murskataan hankealueella tai viereisellä Senkkerin kivasemalla, johon hankealue rajoittuu. Alueelle voidaan tuoda murskattavaksi ylijäämälouhetta myös hankealueen ulkopuolelta. Louhetta otetaan vastaan kaikkina päivinä vuorokauden ympäri.

Hankealueen kuvaus

Hankealueen koko on 39 hehtaaria, ja se sijaitsee Vantaalla rajoittuen koillisessa Tuusulan kunnanajaan. Kulku hankealueelle on Tuusulan puolelta Senkkerin nykyiseltä kivasemalta.

Kaavatilanne

Maakuntakaavassa hankealue on osoitettu alueeksi, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvaroja, sekä ylijäämämaiden loppusijoitukseen varatuksi alueeksi (EJ3). Vantaan yleiskaavassa 2007 hankealue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M), jolla sijaitsee määräaikainen maanläjitykseen varattu alue (et) ja lentomeluvyöhyke 3 (LDEN 50-55 dB). Hanke toteuttaa voimassa olevassa maakuntakaavassa ja Vantaan yleiskaavassa osoitettua maankäyttöä. Alueella ei ole asemakaavaa, eikä hankkeen toteuttaminen edellytä asemakaavoitusta.

Hankealueella ei ole asemakaavoja. Hankealueen kaakkoispuolella noin 400 metrin päässä hankealueen rajalta on asemakaavassa erillispientalojen korttelialuetta (AO).

Luonto

Hankealuetta on hoidettu metsätalousalueena. Alueella olevat luontotyytit ovat tavanomaisia talouskäytössä olevia metsiä ja osin ojitettuja, pääosin hakattua kuivaa kallio- ja kangassekametsää. Kasvisto ja eläimistö ovat tavanomaista Keski-Uudenmaan sisäosille tyypillistä lajistoa. Alueella ei tiedetä eikä luontoselvityksessä todettu esiintyvän paikallisena erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia tai harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja tai EU:n direktiivi lajeja.

Maa-ainesten otto poistaa kaikki luontoarvot hankealueelta. Hankkeen vaikutusten kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan ulottuvan enintään kilometrin etäisyydelle hankealueesta. Hankkeen vaikutusalueen herkkyyks on arvioitu kohtalaiseksi, koska Vantaanjoen Natura-alue sijaitsee noin kilometrin päässä hanke-alueesta.

Pinta- ja pohjavedet

Hankealue sijaitsee maaston korkeimmalla kohdalla vedenjakajalla. Suurin osa hankealueen pintavesistä valuu kaakkoon Kesäkylänojan ja Kiilinojan kautta Tuusulanjokeen, joka laskee Vantaanjokeen. Pieni osa pintavesistä valuu luoteeseen, koilliseen ja itään. Hankealueella ei ole pintavesialueita eikä lähteitä. Vantaanjoki sijaitsee lähimmillään noin kilometrin päässä alueesta.

Hankealue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Ruotsinkylän II luokan pohjavesialue (nro 0185808), joka sijaitsee noin 2 kilometrin päässä hankealueen kaakkoispuolella. Alueelta ei ole hydrologisia yhteyksiä pohjavesialueille. Päijännetunneli sijaitsee yli 2 kilometrin etäisyydellä alueen kaakkoispuolella.

Lähialueella on haja-asutusta, ja osalla asuinkiinteistöistä on talousvesikaivoja. Lähin vesihuoltoverkon ulkopuolella oleva asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin päässä hankealueesta. Kesäkylän asuinalueella hankealueen kaakkoispuolella on vesijohtoverkosto.

Uudenmaan ympäristökeskuksen johdolla tehtiin vuonna 2006 valmistunut ns. POSKI-projektin selvitys "Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen, Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan loppuraportti" (Kinnunen ym. 2006). Siinä hankealue on luokiteltu kallioperän kiviainesten osalta maa-ainesten ottoon soveltuvaksi alueeksi.

Seudun muut toiminnot

Hanke liittyy vieressä Tuusulan puolella sijaitsevan Senkkerin kivaseman toimintaan. Kulku hankealueelle tapahtuu Senkkerin kivaseman kautta. Hankealueella hyödynnetään Senkkerin kivaseman kalustoa ja tuotevarastoja.

Maantie 152 (Kehä IV) linjaus Tuusulanväylältä Hämeenlinnanväylälle on suunniteltu hankealueen luoteisreunaan.

Tallinnan rautatietunnelista (Finest Bay Area Development Oy:n rautatietunneli Suomen ja Viron välillä) on käynnissä YVA-menettely. YVA-ohjelmassa on esitetty varikkoaluetta Massaholmin hankealueen itäpuolelle.

Aikataulu

Hankealueella tehtävän louhinnan ajoitus ja kesto riippuvat valitusta vaihtoehdosta, kiviaineksen kysynnästä ja viereiseltä Senkkerin kiviaseimalta louhittavan kiviaineksen määrästä. Aikaisintaan louhinta voitaisiin aloittaa vuonna 2021.

Jos louhinta ulotetaan korkeustasoon +5, kiviainesta riittää hankealueella arviolta 20–50 vuodeksi. Jos ylijäämää täyttö toteutetaan laajimman vaihtoehdon mukaisesti, täyttö on valmis arviolta 40–60 vuoden kuluttua hankkeen käynnistämisestä. Täyttö on mahdollista aloittaa matalan oton vaihtoehdossa aikaisintaan noin vuonna 2030. Suunnitelmissa on, että ylijäämämaiden vastaanottoa tapahtuu vuorokauden ympäri.

Arvioitavat vaihtoehdot

Vaihtoehto 1 (syvä otto ja korkea täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +5 eli noin 55-70 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 17,6 milj. m³.

Ylijäämää täyttö toteutetaan korkeana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +120. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 25,6 milj. m³. Kokonaistilavuus pitää sisällään loppusijoitettavan ylijäämää sekä täyttömäen rakenteisiin tarvittavan aineksen.

Vaihtoehto 2 (syvä otto ja matala täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +5 eli noin 55-70 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 17,6 milj. m³.

Ylijäämää täyttö toteutetaan matalana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +80. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 14,1 milj. m³ pitäen sisällään loppusijoitettavan ylijäämää sekä täyttömäen rakenteisiin tarvittavan aineksen.

Vaihtoehto 3 (matala otto ja korkea täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +42 eli noin 18-33 metriä nykyisen maanpinnan ala-puolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 7,0 milj. m³.

Ylijäämää täyttö toteutetaan korkeana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +120. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 15,0 milj. m³.

Vaihtoehto 4 (matala otto ja matala täyttö)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +42 eli noin 18-33 metriä nykyisen maanpinnan ala-puolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 7,0 milj. m³.

Ylijäämää täyttö toteutetaan matalana täyttömäkenä, joka ulottuu korkeustasolle +80. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Täytön kokonaistilavuus on noin 10,5 milj. m³.

Vaihtoehto 5 (matala otto ja teollisuusalue)

Kiviaineksen otto ulotetaan tasolle +42 eli noin 18-33 metriä nykyisen maanpinnan ala-puolelle. Louhittavan kiviaineksen määrä on yhteensä noin 7,0 milj. m³. Ylijäämälouhetta vastaanotetaan 0-2 milj. tonnia. Alueen jälkikäyttönä on teollisuus- ja logistiikkatoiminnot noin tasolla +42.

Vaihtoehto 0

Vaihtoehdossa 0 hanketta ei toteuteta, ja hankealue jää metsätalouskäyttöön.

Arvioitavat vaikutukset

YVA-ohjelmassa on seuraavat ympäristövaikutukset tunnistettu todennäköisesti merkittäviksi:

- Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön
- Vaikutukset maaperä- ja kallioperään
- Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- Maisemavaikutukset
- Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin
- Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon
- Liikennevaikutukset
- Meluvaikutukset
- Tärinävaikutukset
- Pölyvaikutukset
- Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- Vaikutukset aineelliseen omaisuuteen

Vaihtoehtojen vertailuperiaatteet

Hankkeessa sovelletaan IMPERIA-hankkeen mukaista arviointimenetelmää, jossa vaikutuksen laajuuden ja arviointikohteen arvottamisen kautta määritellään vaikutuksen merkittävyys. Vaikutusten merkittävyyteen vaikuttavat kohteen herkkyys ja muutoksen suuruus.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 6

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Vekko Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa.

Hankkeen kuvaus

Louhinnan ja murskauksen sekä maanlajityksen prosessit on kuvattu arviointiohjelmassa hyvin suppeasti. Ympäristövaikutusten arvioinnissa merkitystä on muun muassa sillä, miten toiminnot ajallisesti jaksottuvat, esimerkiksi louhinnan vaiheistus ja maankaatopaikan rakentaminen. Murskauslaitteiston sijaintipaikkaa ei ole esitetty edes yleisellä tasolla, vaikka murskausta on mahdollisesti myös hankealueella. Kiviainestuotannon prosessikuvausten puutetta osin korvaa liitteenä 3 oleva selostus parhaista tekniikoista ja käytännöistä.

Vaikutuksia on myös sillä, miten maankaatopaikka maisemoidaan. Arviointiohjelmassa ei ole kuitenkaan kerrottu, minkälaista kasvillisuutta tai mahdollisesti muuta käyttöä täyttömäkeen on suunniteltu.

Vaihtoehdot

Arviointiohjelmassa on esitetty viisi eri vaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehtoja on riittävästi ja ne ovat siinä määrin erilaisia, että ympäristövaikutusten eroavuudet todennäköisesti saadaan esille.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Arviointiohjelman mukaan alueen kasvisto ja eläimistö ovat tavanomaista Keski-Uudenmaan sisäosille tyypillistä lajistoa. Siellä ei tiedetä tai ole todettu esiintyvän paikallisena erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia tai harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja tai EU:n direktiivilajeja. Arviointiohjelman liitteenä on lyhyt selvitys kesällä 2018 tehdyistä maastokäynneistä, joiden pääkohteena oli selvittää kirjoverkkoperhosen esiintymistä hankealueella.

Arviointiselostukseen on syytä selvittää alueen kasvillisuutta ja eliöitä tarkemmin kuin yhdellä perhostutkimuksella, vaikka aluetta onkin hoidettu metsätalousalueena. Luoteis-Vantaan liito-oravaselvityksessä on hankealueen lähellä todettu olevan liito-oravalle tärkeitä yhteyksiä ja lajille soveltuvia alueita. Tarkempi selvitys liito-oravan esiintymisestä voisi olla tarpeen hankealueen pohjoisosassa. Kesäkylän länsipuolella olevasta lammesta on tehty viitasammakkohavainto vuonna 2018, mistä on maininta myös Vantaan viitasammakkoselvityksessä.

Maa-ainesten otto poistaa kaikki luontoarvot hankealueelta. Hankkeen vaikutusten kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan ulottuvan enintään kilometrin etäisyydelle hankealueesta.

Vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja viheryhteyksiin tulisi tarkastella laajemmin. Yhdessä nykyisen ottoalueen kanssa muodostuu hyvin laaja teollisuusalue, josta luontoarvot puuttuvat lähes täysin. Tarkasteluun tulee ottaa myös yhtenä jatkokäyttönä olevan maanläjityksen mahdollisuudet palauttaa alueelle luontoarvoja tukemaan luonnon monimuotoisuutta toiminnan loputtua. Luonnon monimuotoisuus vaikuttaa viime kädessä myös ihmisen hyvinvointiin. Lisäksi lautakunta huomauttaa, että YVA-ohjelmasta puuttuu valmisteilla olevan Vantaan yleiskaavan 2020 hankealuetta lähellä olevista merkinnöistä maininta ekologisesta runkoyhteydestä alueen luoteispuolella.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Hankealue sijaitsee maaston korkeimmalla kohdalla vedenjakajalla, jolta suurin osa pintavesistä valuu kaakkoon Kesäkylänojan ja Kiilinojan kautta Tuusulanjokeen, pieni osa luoteeseen, koilliseen ja itään. Kiviainesta otettaessa kaikki pintavedet ohjataan Senkkerin kivaseman suuntaan, josta ne pumpataan pohjoiseen johtavaan Koivistonojaan. Arviointia tehdään hankkeen eri vaiheista, jolloin otetaan huomioon esimerkiksi aloitusvaiheen alueen raivauksesta johtuva mahdollinen kiintoaine-, ravinne- ja humuskuormitus sekä louhintavaiheen räjähdysaineperäinen typpikuormitus. Nämä alkuperäiset ja louhintavaiheen pintavesivaikutukset tulevat todennäköisesti hyvin arvioituksi.

Täyttömäen valmistuttua pintavesien valumasuunnat palautuvat arviointiohjelman mukaan lähelle nykytilannetta. Valumiin vaikuttavat kuitenkin myös täyttömäen rakenne, siihen mahdollisesti suunnitellut vesienkäsittelyjärjestelmät sekä maisemointi tai muu jatkokäyttö. Nämä on otettava tarkasteluun pintavesivaikutusten arvioinnissa, vaikkei niitä ole ohjelmavaiheessa esitetty.

Hankealue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella eikä siltä ole hydrologisia yhteyksiä pohjavesialueille. Lähialueella on kuitenkin haja-asutusta ja osalla asuinkiinteistöistä on talousvesikaivoja. Myös Kesäkylän alueella on edelleen käytössä omia kaivoja, vaikka vesijohtoverkostoon liittyminen on ensisijaista. Arviointiselostukseen on koottava kaivojen laatutietoja, ei vain sijaintitietoja. Kaivojen perustiedot ja vedenlaatutiedot on selvitettävä. Koska louhinta ulottuu hyvin syväälle matalankin oton vaihtoehdoissa, on mahdolliset vaikutukset virtaussuuntiin selvitettävä huolellisesti.

Liikennevaikutukset

Arviointiohjelman mukaan hanke hyödyntää Senkkerin kivaseman nykyisiä kulkuyhteyksiä eikä hanke lisää kivaseman vuotuista liikennemäärää. Vuoden 2018 keskimääräinen liikenne oli noin 200 kuormaa päivässä ja kuormista 55 % suuntautuu Katriinantietä etelään. Ylijäämämaiden kuljetuksia ei nykyisin ole, joten liikennemäärä tulee epäilemättä kasvamaan. Arviointiselostuksessa on arvioitava nykyisen tieverkon toimivuus ja välityskyky liikenneturvallisuus huomioon ottaen. Arvioinnissa on otettava myös huomioon lähialueiden muut hankkeet, joiden liikenne kohdistuu samoille tieosuuksille.

Meluvaikutukset

Hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melulaskennan avulla ja tulokset havainnollistetaan meluvyöhykekarttojen avulla. Melulähteinä on kerrottu mallinnettavan poraus, murskaus, työkoneet sekä liikenne hankealueelta ja Senkkerin kivaseman alueelta.

Laskentoihin on otettava mukaan myös maankaatopaikkatoiminta ja louheen kuljetus kohteeseen, joita arviointiohjelman mukaan tapahtuu vuorokauden ympäri. Alkuvaiheen maankaatopaikkatoiminta sijoittuisi louhinta-alueen pohjalle, jolloin melua ei kuulu, mutta mitä korkeammalle täyttö ulottuu, sitä todennäköisempiä ovat myös meluvaikutukset. Melukartoilla on esitettävä lisäksi mahdollisten suojaustoimenpiteiden vaikutus.

Pölyvaikutukset

Hankkeen vaikutusten ilmanlaatuun arvioidaan ulottuvan enintään 500 metrin etäisyydelle hankealueesta. Pölyämistä ja pölyn vaikutusten arviointia tehdään hankealueen läheisyydessä ja kuljetusreittien varrella, huomioiden yhteisvaikutukset viereisen kivaseman toiminnan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollisuuksien mukaan arvioitava yhteisvaikutuksia lähialueen muiden toimintojen kanssa, ei pelkästään Senkkerin kivaseman. Arviointiselostuksessa on myös esitettävä pölyntorjuntatoimenpiteet.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Ihmisiin kohdistuvien haitallisten vaikutusten arvioidaan ulottuvat enintään kilometrin päähän hankealueesta. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, mutta kaakkoispuolella on noin 130 asuin- tai lomarakennusta käsittävä Kesäkylän asuinalue, lähimmillään noin 400 metrin päässä. Hankealuetta ja sen läheisiä metsiä käytetään jonkin verran jokamiehen oikeudella retkeilyyn ja metsässä samoiluun.

Lisää asutusta ei hankealueen ympäristöön ole tulossa, mutta hankealueella tapahtuvilla toiminnoilla on merkitystä erityisesti lähimmän asuinalueen Kesäkylän elinoloihin ja viihtyvyyteen, liikennevaikutukset ulottuvat kauemmaksikin. Hankkeen pitkän aikajänteen vuoksi kokonaisuutta on vaikea hahmottaa, koska vuosikymmenten aikana moni asia ehtii muuttua. Vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen tulisikin tarkastella jaksoissa, sillä louhinnan ja murskauksen vaikutukset ovat osin erilaisia kuin maankaatopaikkatoiminnan. Lisänsä vaikutusten arviointiin ja sen hankaluuteen tuo myös suunnitelmat uudesta liikenneyhteydestä (mt 152) Kesäkylän vierestä Hämeenlinnanväylälle. Tien ja hankkeen toteutuessa Kesäkylän alue jäisi eristyksiin teollisuusalueiden ja maantien väliin.

Arviointiohjelman mukaan vaikutuksia luonnonvaroihin ei YVA-selostuksessa erikseen arvioida. Niitä voisi kuitenkin jossain määrin arvioida tässä yhteydessä ja laajempaan eli ekosysteemipalveluiden näkökulmasta ottaen huomioon aineellisten hyötyjen lisäksi aineettomat hyödyt. Ekosysteemipalveluiden heikkeneminen vähentää myös ihmisten hyvinvointia.

Yhteenveto

Vekko Oy:n YVA-ohjelma on hyvin yleispiirteinen, vaikka tarjoaakin useita tarkasteltavia vaihtoehtoja. YVA-selostusvaiheeseen on suunnitelmia tarkennettava erityisesti prosessien, alueen jatkokäytön ja pintavesien johtamisen osalta. Hankkeen vaikutusalueelle tulee ympäristöhäiriöitä muista toiminnoista, joten ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä huolella ja perusteellisesti myös kokonaiskuva silmällä pitäen.

Käsittely:

Ympäristöjohtaja muutti esitystään siten, että esityksen viimeiseksi lauseeksi kohtaan Yhteenveto lisättiin **Hankkeen kokonaiskesto huomioon ottaen selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkän aikavälin muutoksiin ympäristössä, lainsäädännössä, tekniikassa ja kiviaineksen tarpeessa.**

Päätös:

Päätettiin antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Vekko Oy:n kiviainesaluetta ja maankaatopaikkaa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavaa.

Hankkeen kuvaus

Louhinnan ja murskauksen sekä maanläjityksen prosessit on kuvattu arviointiohjelmassa hyvin suppeasti. Ympäristövaikutusten arvioinnissa merkitystä on muun muassa sillä, miten toiminnot ajallisesti jaksottuvat, esimerkiksi louhinnan vaiheistus ja maankaatopaikan rakentaminen. Murskauslaitteiston sijaintipaikkaa ei ole esitetty edes yleisellä tasolla, vaikka murskausta on mahdollisesti myös hankealueella. Kiviainestuotannon prosessikuvausten puutetta osin korvaa liitteenä 3 oleva selostus parhaista tekniikoista ja käytännöistä.

Vaikutuksia on myös sillä, miten maankaatopaikka maisemoidaan. Arviointiohjelmassa ei ole kuitenkaan kerrottu, minkälaista kasvillisuutta tai mahdollisesti muuta käyttöä täyttömäkeen on suunniteltu.

Vaihtoehdot

Arviointiohjelmaan on esitetty viisi eri vaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehtoja on riittävästi ja ne ovat siinä määrin erilaisia, että ympäristövaikutusten eroavuudet todennäköisesti saadaan esille.

Vaikutukset kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Arviointiohjelman mukaan alueen kasvisto ja eläimistö ovat tavanomaista Keski-Uudenmaan sisäosille tyypillistä lajistoa. Siellä ei tiedetä tai ole todettu esiintyvän paikallisena erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia tai harvinaisia kasvi- ja eläinlajeja tai EU:n direktiivilajeja. Arviointiohjelman liitteenä on lyhyt selvitys kesällä 2018 tehdyistä maastokäynneistä, joiden pääkohteena oli selvittää kirjoverkkoperhosen esiintymistä hankealueella.

Arviointiselostukseen on syytä selvittää alueen kasvillisuutta ja eliöitä tarkemmin kuin yhdellä perhostutkimuksella, vaikka aluetta onkin hoidettu metsätalousalueena. Luoteis-Vantaan liito-oravaselvityksessä on hankealueen lähellä todettu olevan liito-oravalle tärkeitä yhteyksiä ja lajille

soveltuvia alueita. Tarkempi selvitys liito-oravan esiintymisestä voisi olla tarpeen hankealueen pohjoisosassa. Kesäkylän länsipuolella olevasta lammesta on tehty viitasammakkohavainto vuonna 2018, mistä on maininta myös Vantaan viitasammakkoselvityksessä.

Maa-ainesten otto poistaa kaikki luontoarvot hankealueelta. Hankkeen vaikutusten kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen arvioidaan ulottuvan enintään kilometrin etäisyydelle hankealueesta.

Vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja viheryhteyksiin tulisi tarkastella laajemmin. Yhdessä nykyisen ottoalueen kanssa muodostuu hyvin laaja teollisuusalue, josta luontoarvot puuttuvat lähes täysin. Tarkasteluun tulee ottaa myös yhtenä jatkokäyttönä olevan maanläjityksen mahdollisuudet palauttaa alueelle luontoarvoja tukemaan luonnon monimuotoisuutta toiminnan loputtua. Luonnon monimuotoisuus vaikuttaa viime kädessä myös ihmisen hyvinvointiin. Lisäksi lautakunta huomauttaa, että YVA-ohjelmasta puuttuu valmisteilla olevan Vantaan yleiskaavan 2020 hankealuetta lähellä olevista merkinnöistä maininta ekologisesta runkoyhteydestä alueen luoteispuolella.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Hankealue sijaitsee maaston korkeimmalla kohdalla vedenjakajalla, jolta suurin osa pintavesistä valuu kaakkoon Kesäkylänojan ja Kiilinojan kautta Tuusulanjokeen, pieni osa luoteeseen, koilliseen ja itään. Kiviainesta otettaessa kaikki pintavedet ohjataan Senkkerin kiviaseman suuntaan, josta ne pumpataan pohjoiseen johtavaan Koivistonojaan. Arviointia tehdään hankkeen eri vaiheista, jolloin otetaan huomioon esimerkiksi aloitusvaiheen alueen raivauksesta johtuva mahdollinen kiintoaine-, ravinne- ja humuskuormitus sekä louhintavaiheen räjähdysaineperäinen tyyppikuormitus. Nämä alkua- ja louhintavaiheen pintavesivaikutukset tulevat todennäköisesti hyvin arvioituksi.

Täyttömäen valmistuttua pintavesien valumasuunnat palautuvat arviointiohjelman mukaan lähelle nykytilannetta. Valumiin vaikuttavat kuitenkin myös täyttömäen rakenne, siihen mahdollisesti suunnitellut vesienkäsittelyjärjestelmät sekä maisemointi tai muu jatkokäyttö. Nämä on otettava tarkasteluun pintavesivaikutusten arvioinnissa, vaikkei niitä ole ohjelmavaiheessa esitetty.

Hankealue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella eikä siltä ole hydrologisia yhteyksiä pohjavesialueille. Lähialueella on kuitenkin haja-asutusta ja osalla asuinkiinteistöistä on talousvesikaivoja. Myös Kesäkylän alueella on edelleen käytössä omia kaivoja, vaikka vesijohtoverkostoon liittyminen on ensisijaista. Arviointiselostukseen on koottava kaivojen laatu- ja sijaintitietoja. Kaivojen perustiedot ja vedenlaatu- ja sijaintitiedot on selvitettävä. Koska louhinta ulottuu hyvin syvälle matalankin oton vaihtoehdoissa, on mahdolliset vaikutukset virtaussuuntiin selvitettävä huolellisesti.

Liikennevaikutukset

Arviointiohjelman mukaan hanke hyödyntää Senkkerin kiviaseman nykyisiä kulkuyhteyksiä eikä hanke lisää kiviaseman vuotuista liikennemäärää. Vuoden 2018 keskimääräinen liikenne oli noin 200 kuormaa päivässä ja kuormista 55 % suuntautuu Katriniementietä etelään. Ylijäämämaiden kuljetuksia ei nykyisin ole, joten liikennemäärä tulee epäilemättä kasvamaan. Arviointiselostuksessa on arvioitava nykyisen tieverkon toimivuus ja välityskyky liikenneturvallisuus huomioon ottaen. Arvioinnissa on otettava myös huomioon lähialueiden muut hankkeet, joiden liikenne kohdistuu samoille tieosuuksille.

Meluvaikutukset

Hankkeen meluvaikutukset arvioidaan melulaskennan avulla ja tulokset havainnollistetaan meluvyöhykekarttojen avulla. Melulähteinä on kerrottu mallinnettavan poraus, murskaus, työkoneet sekä liikenne hankealueelta ja Senkkerin kivaseman alueelta.

Laskentoihin on otettava mukaan myös maankaatopaikkatoiminta ja louheen kuljetus kohteeseen, joita arviointiohjelman mukaan tapahtuu vuorokauden ympäri. Alkuvaiheen maankaatopaikkatoiminta sijoittuisi louhinta-alueen pohjalle, jolloin melua ei kuulu, mutta mitä korkeammalle täyttö ulottuu, sitä todennäköisempiä ovat myös meluvaikutukset. Melukartoilla on esitettävä lisäksi mahdollisten suojaustoimenpiteiden vaikutus.

Pölyvaikutukset

Hankkeen vaikutusten ilmanlaatuun arvioidaan ulottuvan enintään 500 metrin etäisyydelle hankealueesta. Pölyämistä ja pölyn vaikutusten arviointia tehdään hankealueen läheisyydessä ja kuljetusreittien varrella, huomioiden yhteisvaikutukset viereisen kivaseman toiminnan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollisuuksien mukaan arvioitava yhteisvaikutuksia lähialueen muiden toimintojen kanssa, ei pelkästään Senkkerin kivaseman. Arviointiselostuksessa on myös esitettävä pölyntorjuntatoimenpiteet.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Ihmisiin kohdistuvien haitallisten vaikutusten arvioidaan ulottuvat enintään kilometrin päähän hankealueesta. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, mutta kaakkoispuolella on noin 130 asuin- tai lomarakennusta käsittävä Kesäkylän asuinalue, lähimmillään noin 400 metrin päässä. Hankealuetta ja sen läheisiä metsiä käytetään jonkin verran jokamiehen oikeudella retkeilyyn ja metsässä samoiluun.

Lisää asutusta ei hankealueen ympäristöön ole tulossa, mutta hankealueella tapahtuvilla toiminnoilla on merkitystä erityisesti lähimmän asuinalueen Kesäkylän elinoloihin ja viihtyvyyteen, liikennevaikutukset ulottuvat kauemmaksikin. Hankkeen pitkän aikajänteen vuoksi kokonaisuutta on vaikea hahmottaa, koska vuosikymmenten aikana moni asia ehtii muuttua. Vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen tulisikin tarkastella jaksoissa, sillä louhinnan ja murskauksen vaikutukset ovat osin erilaisia kuin maankaatopaikkatoiminnan. Lisänsä vaikutusten arviointiin ja sen hankaluuteen tuo myös suunnitelmat uudesta liikenneyhteydestä (mt 152) Kesäkylän vierestä Hämeenlinnanväylälle. Tien ja hankkeen toteutuessa Kesäkylän alue jäisi eristyksiin teollisuusalueiden ja maantien väliin.

Arviointiohjelman mukaan vaikutuksia luonnonvaroihin ei YVA-selostuksessa erikseen arvioida. Niitä voisi kuitenkin jossain määrin arvioida tässä yhteydessä ja laajempaan eli ekosysteemipalveluiden näkökulmasta ottaen huomioon aineellisten hyötyjen lisäksi aineettomat hyödyt. Ekosysteemipalveluiden heikkeneminen vähentää myös ihmisten hyvinvointia.

Yhteenveto

Vekko Oy:n YVA-ohjelma on hyvin yleispiirteinen, vaikka tarjoaakin useita tarkasteltavia vaihtoehtoja. YVA-selostusvaiheeseen on suunnitelmia tarkennettava erityisesti prosessien, alueen jatkokäytön ja pintavesien johtamisen osalta. Hankkeen vaikutusalueelle tulee ympäristöhäiriöitä muista toiminnoista, joten ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä huolella ja perusteellisesti myös kokonaiskuva silmällä pitäen.

Hankkeen kokonaiskesto huomioon ottaen selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkän aikavälin muutoksiin ympäristössä, lainsäädännössä, tekniikassa ja kiviaineksen tarpeessa.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

-

Täytäntöönpano: Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle

Muutoksenhakuohje: 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Maarit Rantataro, puh. 040 045 8017
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

7 §

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Murata Electronics Oy:n ympäristöluvan muutoshakemuksesta

VD/4409/11.01.01.09/2019

KR/MVE

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto on 15.5.2019 pyytänyt Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Murata Electronics Oy:n ympäristönsuojelulain 98 §:n mukaisesta hakemuksesta ympäristöluvan lupamääräyksen muuttamiseksi (Dnro ESAVI/5894/2019). Lausunnon määräaika on 14.6.2019. Hakemusta koskevalla tehtaalla kehitetään ja valmistetaan mikromekaanisia kiihtyvyy-, paine- ja kulmanopeusantureita pääasiassa autoteollisuuden ja terveysteknologian aloille.

Hakemus

Murata Electronics Oy hakee ympäristöluvan (ESAVIn päätös 11.6.2018, Nro 92/2018/1, Dnro ESAVI/9031/2017) lupamääräykseen 4 "Toiminnassa muodostuvat, muut kuin prosessikemikaaleja sisältävät huuhteluvedet, prosessijätevedet voidaan johtaa kunnalliseen viemäriin teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti." muutosta kemikaalijätteen ja erityisesti emäsjätteen käsittelyyn.

Lupamääräyksen 4 perustelut em. ympäristöluvassa: "Lupamääräys on annettu ympäristönsuojelulain 52 §:n perusteella. Kiekkosahauksesta ja huuhtelualtaiden ylijouksuvesistä muodostuvat jätevedet johdetaan suoraan kunnalliseen viemärijärjestelmään. Muut prosessista muodostuvat jätevedet ja käytetyt kemikaalit (rikkihappo, kaliumhydroksidi, ammoniakki ja vetyperoksidi) neutraloidaan säiliössä ennen viemäriin johtamista. Prosessikemikaaleja sisältävät huuhteluvedet kerätään erikseen, eikä niitä johdeta kunnalliseen viemäriin. Yhtiö on tehnyt vesihuoltolaitoksen kanssa teollisuusjätevesisopimuksen, joten aluehallintovirasto ole pitänyt tarpeellisena antaa viemäriin johdettavan jäteveden laadulle raja-arvoja."

Muutoshakemuksen perustelut ovat seuraavat: Murata Electronics Oy:llä erilliskerätään tuotannosta tulevia jäteliuoksia, jotka kuljetetaan Fortumille käsiteltäväksi. Näitä ovat liuotinjäte, happojäte, HF-jäte ja emäsjäte. Emäsjäte on emäksistä prosessikemikaalien vesiliuosta. Emäsjätteen määrä kasvaa vuosi vuodelta johtuen prosessin puhtaiden huuhteluvesien aiheuttamasta laimennuksesta sekä tuotantomäärän kasvusta. Vuonna 2018 tätä laimeaa emäsjätettä kuljetettiin 160 tonnia rekka-autolla IBC-konteissa käsittelyyn.

Murata Electronics Oy on selvittänyt sitä, miten emäsjätteen määrää voisi vähentää. Tuotantoprosessi ei salli muutoksia tuotelaadun kärsimättä, mutta tehdyt selvitykset osoittavat, että tämä jäteliuos sisältää n. 86 % huuhteluvettä ja sen vaaraominaisuudet liittyvät neutralointitarpeeseen. Murata Electronics Oy:llä on oma neutralointilaitos, jossa voidaan neutraloida emäsjäte ja johtaa sen tämän jälkeen kaupunkiviemäriin HSY:n jätevedenpuhdistamolle. Nykyisin neutralointilaitoksella neutraloidaan jo muita happojen ja emästen vesiliuoksia (esim. rikkihappo, kaliumhydroksidi, ammoniakki ja vetyperoksidi).

Hakemuksen mukaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän mielestä emäsjätteen voisi Murata Electronics Oy:n oman käsittelyn jälkeen johtaa heidän puhdistamolleen. Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan tämä kuitenkin vaatii muutoksen lainvoimaiseen ympäristölupa.

Lupamääräyksessä sanotaan, että "muut kuin prosessikemikaaleja sisältävät huuhteluvedet" voidaan johtaa viemäriin. Kuitenkin jo nykyisellään osa prosessikemikaaleista ja niitä sisältäviä huuhteluvesiä

johdetaan neutraloinnin kautta kunnalliseen viemäriin ja tätä on kuvattu lupamääräyksen 4 perusteluissa sekä tarkemmin teollisuusjätevesihakemuksessa.

Murata Electronics Oy hakee muutosta siten, että nykyisin emäsjätteenä erikseen kerättävän, emäksisen prosessikemikaalien vesiliuoksen, voisi myös johtaa neutraloinnin kautta kunnalliseen viemäriin.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 7

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa seuraava lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Murata Electronics Oy:n ympäristöluvan lupamääräyksen 4. muutoshakemuksesta:

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että lupamääräyksen 4 muuttamiselle ei ole estettä, koska hakemuksen mukaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä ei ole vastustanut neutraloidun emäsjätteen vastaanottoa puhdistamolle.

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen lausuu lisäksi asiasta seuraavaa: Emäsjätteen jätevesien neutralointikäsittelyssä on oltava jatkuva prosessin seuranta vähintään pH:n osalta. Jatkuvalle prosessin seurannalla varmistetaan käsittelyn toimivuus ja estetään mahdollinen häiriötilanteiden muodostuminen, jossa käsittelemätöntä emäsjätettä pääsisi viemäriin. Murata Electronics Oy:n toiminnassa muodostuvien jätevesien määrä on suuri. Vastaavantyyppisten laitosten ympäristöluissa on edellytetty jäteveden tarkkailua vähintään kahden kuukauden välein ja Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että toimijoiden tasapuolisen kohtelun vuoksi on myös Murata Electronics Oy veloitettava tarkkailemaan jätevesien pitoisuuksia vastaavasti. Voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 12. jätevesien tarkkailukohtaa on muutettava seuraavasti (muutos kursivilla): Viemäriin johdettavien jätevesien tarkkailuun on sisällytettävä *kahden kuukauden välein* ainakin seuraavat parametrit: pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine, COD_{Cr}, fluoridi, kadmium, kokonaiskromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, tina sekä VOC-yhdisteet (klooratut ja kloorivapaat yhdisteet).

Lisäksi Vantaa ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Murata Electronics Oy tulisi velvoittaa ilmoittamaan viemäriin lasketun metyyli-3-metoksipropionaatin ja tetrametyyli-ammonium-hydroksidin laskennalliset määrät vuosittaisella tasolla, koska kyseiset aineet ovat vaikutuksiltaan merkittävimmät emäsjätteen koostumuksessa eikä neutralointi vaikuta niiden esiintymiseen jätevedessä. Metyyli-3-metoksipropionaatin osalta huomioitavat vaaralausekkeet ovat: Epäillään heikentävän hedelmällisyyttä ja epäillään vaurioittavan sikiötä (H361fd), vahingoittavan elimiä (H370) ja olevan haitallista vesielioille (H412). Tetrametyyli-ammonium-hydroksidin osalta huomioitavat vaaralausekkeet ovat: Saattaa vahingoittaa elimiä (H371) ja saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa (H373). Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristönsuojelulain 62 §:n nojalla toiminnanharjoittajaa voidaan velvoittaa seuranta- ja tarkkailumääräyksissä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja. Murata Electronics Oy on myös hakemuksessaan ilmoittanut, että emäsjätteen määrä kasvaa vuosi vuodelta johtuen prosessin puhtaiden huuhteluvesien aiheuttamasta laimennuksesta sekä tuotantomäärän kasvusta. Tällöin myös metyyli-3-metoksipropionaatin ja tetrametyyli-ammonium-hydroksidin vuosittaiset määrät kasvavat viemäriin johdetussa jätevedessä.

Päätös:

Päätettiin antaa ympäristöjohtajan esityksen mukainen lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Murata Electronics Oy:n ympäristöluvan lupamääräyksen 4. muutoshakemuksesta.

Täytäntöönpano: ymparistoluvat.etela@avi.fi ja tiina.rikkila@avi.fi

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristötarkastaja Mari Vesa, puh 050 302 4259,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8 §

Lausunto Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

VD/9182/11.00.03.00/2018

KR/SJ

Asia

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena Vantaan ympäristökeskuksen ja ympäristöterveyden lausuntoa Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajentamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnon määräaika on 5.7.2019.

Arviointiselostus liitteineen ja kuulutus löytyvät osoitteesta:

<https://www.ymparisto.fi/VantaanjatevoimalanlaajennusYVA>. Selostus on nähtävillä 7.5. – 5.7.2019 Vantaan kaupungin Länsimäen kirjastossa (Suunnistajankuja 2, 01280 Vantaa) ja maankäytön asiakaspalvelussa (Kielotie 13, 01300 Vantaa).

Hankkeen kuvaus ja arvioitavat vaihtoehdot

Vantaan Energia suunnittelee vuonna 2014 valmistuneen jätevoimalan laajentamista. Laajennus on osa yrityksen tavoitetta leikata hiilidioksidipäästöjään vuoden 2010 tasosta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä ja lopettaa kivihiilen käyttö energiantuotannossa kokonaan 2020-luvulla. Hanke tukee myös Vantaan ja Helsingin kaupunkien tavoitteita olla hiilineutraaleja vuoteen 2035 mennessä. Jätevoimala polttaa vuodessa noin 370 000 tonnia kierrätykseen kelpaamatonta, syntypaikkalajiteltua jätettä. Laitos tuottaa vuodessa noin puolet koko Vantaan tarvitsemasta kaukolämmöstä sekä noin 30 % Vantaan vuotuisesta sähköntarpeesta. Laajennus lisäisi energiantuotantoa ja edistäisi kierrätyskelvottoman jätteen hyötykäyttöä. Se toteutetaan joko nykyisen voimalan kapasiteetin lisäyksellä tai erillisellä uudella tuotantoyksiköllä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa käytiin läpi vaihtoehdot VEO, VE1 ja VE2. Vaihtoehdossa VEO laajennushanketta ei toteuteta. Voimalaitoksen kapasiteetti pysyy nykyisessä, noin 374 000 tonnissa poltettua jätettä vuodessa. Vaihtoehdossa VE1 olemassa olevien kattiloiden kapasiteettia lisätään niin, että jätevoimalan kokonaiskapasiteetti on noin 450 000 tonnia poltettua jätettä vuodessa ja vaihtoehdossa VE2 olemassa olevien kattiloiden kapasiteetin lisäyksen lisäksi jätevoimalaa laajennetaan uudella arinakattilalla 60–90 MWpa eli noin 150 000 tonnilla poltettavaa jätettä vuodessa, jolloin jätevoimalan kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä noin 600 000 tonnia vuodessa.

Ympäristölautakunnan lausunto arviointiohjelmasta

Vantaan ympäristölautakunta on kokouksessaan 12.12.2018 antanut lausunnon jätevoimalan laajentamista koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunnossa on kiinnitetty huomiota jätejakeiden koostumuksen mahdolliseen muutokseen ja muutoksen vaikutukseen voimalan päästöihin, tarkasteltavan vaikutusalueen laajuuteen erityisesti melun ja hajun osalta, rakentamisen vaikutuksista pohjaveteen sekä onnettomuus- ja häiriötilanteisiin, jäteveden määrään suhteessa jätevesiviemärin kapasiteettiin, polttokapasiteetin kasvun vaikutukseen luonnonvarojen käyttöön, yhteisvaikutusten arviointiin alueen muiden toimintojen kanssa, liikenneyhteyksiin ja toteuttamiskelpoisuuteen jätteen synnyn ehkäisyyn ja kiertotalouden näkökulmasta.

Arvioinnin tulokset

Kaikkia ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkasteltuja toteutusvaihtoehtoja (VE1 ja VE2) voidaan pitää ympäristövaikutusten kannalta toteutuskelpoisina. Hankevaihtoehtoilla VE1 ja VE2 ei arvioida olevan sellaisia haitallisia ympäristövaikutuksia, joita ei voitaisi hyväksyä, estää tai lieventää hyväksyttävälle tasolle. Siten kumpaakaan tarkastelluista hankevaihtoehtoista ei ympäristönäkökohtien perusteella ole tarpeen sulkea pois jatkotarkastelusta. Louhinnan ja muiden rakentamistoimenpiteiden suunnittelussa sekä poikkeus- ja häiriötilanteisiin varautumisessa tulee kuitenkin huomioida hankealueen itäosassa sijaitseva rautatietunneli.

Laajennushankkeella arvioidaan olevan vähäisiä myönteisiä vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä ilmastoon, koska hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää sekä fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Poltossa muodostuvien tuhkien hyötykäytöllä voidaan lisäksi korvata neitseellisten materiaalien käyttöä maarakentamisessa, mikäli niiden laatu sen sallii.

Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia arvioidaan syntyvän rakentamisen aikaisesta liikenteestä, melusta ja luonnonvarojen käytöstä sekä toiminnan aikaisista liikenteen päästöistä ja poltossa muodostuvista jätteistä ja sivutuotteista.

Lähialueen toiminnoilla voi olla vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen muuhun liikenteeseen ja liikenteen päästöihin. Liikennemäärien lisäys johtuu kuitenkin pääosin alueen muista hankkeista, joiden liikennemääriin verrattuna jätevoimalan liikenteen lisäys on vähäistä. Alueen toiminnoilla ja lisääntyvällä liikenteellä voi olla lisäksi vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen ilmanlaatuun.

Hanke- ja nollavaihtoehtojen merkittävimmät ympäristövaikutukset on esitetty kootusti alla olevassa taulukossa.

	VE0	VE1	VE2
Rakentamisen aikaiset vaikutukset	nykytilanne ei muutu	Olemassa olevien kattiloiden kapasiteettia lisätään siten, ettei rakennustöitä tarvita.	Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia liikennemääriin, meluun sekä luonnonvarojen käyttöön. Alueen liikenne lisääntyy hieman. Rakennustöiden aiheuttama melu voi hetkellisesti haitata asuinviihtyvyyttä. Luonnonvaroja tarvitaan laajennuksen rakentamiseen. Ei merkittäviä ilmanlaatuvaikutuksia. Ei todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia pohjavesien virtaussuuntiin tai vedenlaatuun laitosalueella tai Fazerilan pohjavesialueella, mutta vaikutukset riippuvat rakentamisen aikaisesta vesienhallinnasta, jätebunkkerin sijoituksesta ja louhinnan laajuudesta laitosalueella. Louhinnan ja muiden rakentamistoimenpiteiden suunnittelussa huomioidaan hankealueen itäosassa sijaitseva rautatietunneli.
Yhdyskuntarakenne ja kaavoitus	nykytilanne ei muutu		Laajennuksen toteutus ei edellytä kaavamuutoksia eikä

		hankkeella ole merkittäviä vaikutuksia alueen kaavoitukseen, koska laajennus sijaitsee olemassa olevan voimalan laitosalueella. Vaihtoehdon VE2 suunnittelussa on myös huomioitu tulevan parkkipaikan sijoitus sekä yleiskaavan uusi tieyhteys, joka kulkee Porvoonväylän ja jätevoimalan välissä.
Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö ja aineellinen omaisuus	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä maisemavaikutuksia. Laajennusrakennus muuttaa maisemaa jonkin verran, mutta ei merkitsevästi muuta alueen maiseman tai kaupunkikuvan luonnetta. Vaikutukset kulttuuriperintöön tai aineelliseen omaisuuteen eivät muutu nykytilanteesta.
Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin tai viihtyvyyteen, sillä laajennus sijoittuu olemassa olevalle laitosalueelle eikä toiminnan luonne laitosalueella muutu.
Liikenne	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia alueen liikenteeseen. Liikenne lisääntyy, mutta alueen kokonaisliikennemäärät huomioiden vain vähän. Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia liikenteen päästöihin. VE2:ssa päästöt ovat hankevaihtoehtoa VE1 suuremmat johtuen kuljetettavan jätteen suuremmasta määrästä.
Melu	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia. Laskennallisen selvityksen perusteella jätevoimala ja sen toimintaan liittyvä liikenne eivät laajennuksen jälkeen aiheuta merkittäviä ympäristömelutasoja alueella.
Ilmasto, ilmanlaatu ja haju	nykytilanne ei muutu	Ilmasto: vähäisiä myönteisiä vaikutuksia, koska hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan vähentää fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Ilmanlaatu ja haju: Ei merkittäviä vaikutuksia. Jätevoimalan savukaasupäästöjen aiheuttamat ulkoilman epäpuhtauspitoisuudet ovat pieniä. Hajuvaikutukset lähialueilla eivät oleellisesti muutu, vaikka jätevoimalan kapasiteettia lisätään.
Maa- ja kallioperä sekä pohjavedet	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä normaali-toiminnan aikaisia vaikutuksia alueen maa- ja kallioperään, pohjaveden määrälliseen tai laadulliseen tilaan laitosalueella tai Fazerilan pohjavesialueella tai hankealueen itäosassa sijaitsevaan rautatietunneliin.
Vesistöt	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia vesistöihin. Jätevoimalasta ei pureta likaisia jätevesiä suoraan vesistöön, vaan ne johdetaan puhdistettavaksi jätevedenpuhdistamolle. Savukaasupäästöillä tai niistä mahdollisesti aiheutuvalla hiukkaslaskeumalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia lähialueen pintavesien laatuun.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä suoria vaikutuksia, koska laajennus sijoittuu olemassa olevaan laitokseen (VE1) tai laitosalueelle (VE2). Likaisia jätevesiä ei pureta suoraan vesistöihin ja savukaasupäästöjen aiheuttamat ulkoilman epäpuhtauspitoisuudet ovat pieniä.
Luonnonvarojen hyödyntäminen	Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, koska alueella muodostuvista	Vähäisiä myönteisiä vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen, koska hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan

	jätteistä osa on kuljetettava muualle käsiteltäväksi ja energiantuotannossa on hyödynnettävä muita polttoaineita.	vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää sekä fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Poltossa muodostuvien tuhkien hyötykäytöllä voidaan lisäksi korvata neitseellisten materiaalien käyttöä maarakentamisessa, mikäli niiden laatu sen sallii.	
Toiminnassa muodostuvat jätteet ja sivutuotteet	nykytilanne ei muutu	Vähäisiä kielteisiä vaikutuksia, koska poltossa syntyvien jätteiden ja jätevesien määrän arvioidaan lisääntyvän suhteessa poltettavan jätteen määrään. Vaihtoehdossa VE2 muodostuu enemmän jätettä kuin vaihtoehdossa VE1.	
Häiriötilanteet ja onnettomuudet	nykytilanne ei muutu	Ei merkittäviä vaikutuksia, koska laitoksella varastoitaviin ja käytettäviin kemikaaleihin ja polttoaineisiin ei tule muutoksia verrattuna nykytilaan	Ei merkittäviä vaikutuksia, koska kemikaalien käyttö- ja varastointimäärät ovat samaa luokkaa tai pienempiä kuin nykyisessä laitoksessa. Haitallisten aineiden varastoinnissa ja käytössä varaudutaan häiriö- ja vahinkotilanteisiin yhtä kattavasti kuin nykyisessä laitoksessa.
Yhteisvaikutukset	Alueen toiminnoilla ja lisääntyvällä liikenteellä voi olla vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen ilmanlaatuun. Jätevoimalan laajennuksen ilmanlaatuvaikutukset ovat savukaasujen leviämismallinnuksen mukaan kuitenkin vähäiset. Vähäisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen muuhun liikenteeseen ja liikenteen päästöihin, mutta liikennemäärien lisäys johtuu pääosin alueen muista hankkeista. Ei merkittäviä yhteisvaikutuksia alueen melutasoihin.		

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 8

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraava lausunto:

Ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisena ja lausuu Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kattavasti käyty läpi eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset ja selostus täyttää YVA-asetuksen vaatimukset. Ympäristölautakunnan YVA-ohjelmasta esittämät asiat on huomioitu hyvin selostuksessa ja ympäristöhaittojen arvioinnin vaikutusaluetta voidaan pitää riittävän laajana melu- ja ilmapäästöselvitysten tulosten perusteella.

Ympäristölautakunta kiinnitti arviointiohjelmasta antamassaan lausunnossa huomiota rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin. Arviointiselostuksessa on riittävästi arvioitu rakentamisen aikaisia ympäristövaikutuksia. Yllättäviin tilanteisiin, joista aiheutuu haittaa, voidaan puuttua tarvittaessa maankäyttö- ja rakennuslain tai ympäristönsuojelulain nojalla rakentamisen aikana.

Arviointiselostuksen mukaan jätteenpolttolaitoksella vaihtoehdossa VE2 poltetaan pääsääntöisesti (70 - 90 %) erilaisten kierrätyslaitosten rejektejä. Kierrätykseen kelpaamattoman, syntypaikkalajitellun jätteen hyödyntäminen energiana on jätelain etusijajärjestyksen mukaista ja sillä tuetaan jätehuollon valtakunnallisia ja alueellisia kehittämistavoitteita. Hyödyntämällä kierrätykseen kelpaamatonta materiaalia energiantuotantoon voidaan vähentää kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrää sekä fossiilisten energianlähteiden käyttöä. Poltossa muodostuvien pohjakuonien hyötykäytöllä voidaan lisäksi

korvata neitseellisten materiaalien käyttöä maa-rakentamisessa, mikäli niiden laatu sen sallii. Ympäristölautakunta pitää arviointiselostuksessa esitettyä jätteenpolttokapasiteetin laajennusta perusteltuna mm. kaatopaikalle menevän jätteen määrän vähentämiseksi. Ympäristölupapäätöksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota polttoon sallittavien jätteiden luetteloon, jotta kierrätykseen kelpaavan jätteen määrä poltossa pysyy mahdollisimman pienenä.

Arviointiselostuksessa jätteenpoltossa syntyvien jätteiden määrä on esitetty selkeästi. Jätteiden, erityisesti VE2 pohjatuhkan määrän kasvu on ymmärrettävää kapasiteetin kasvaessa. Tuhkien hyötykäyttöä rajoittavat mm. niiden sisältämät metallit. Tuhkan hyötykäyttömahdollisuuksiin tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota.

Päätös:

Päätettiin antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristöjohtajan esityksen mukainen lausunto.

Täytäntöönpano: lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh. 040 7680359
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

9 §

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös / Kuusakoski Oy:n Vantaan palvelupisteen ympäristölupapäätöksen muutos

VD/4350/11.01.01.09/2014

KR/SJU/TN/MRA/PJH

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 3.6.2019 päätöksen Kuusakoski Oy:n Vantaan palvelupisteen ympäristöluvan muutosta ja tarkistamista koskevasta hakemuksesta. Päätöksen valitusaika päättyy 3.7.2019.

Kuusakoski Oy:n Kiilan kaupunginosassa osoitteessa Hanskalliontie 3 sijaitsevan Vantaan palvelupisteen toimintana on metalli- ja muiden jätteiden välivarastointi, käsittely ja kierrätys. Toiminnalla on Uudenmaan ympäristökeskuksen 8.12.2009 myöntämä ympäristölupa. Ympäristöluvan määräyksiä on muutettu Vaasan hallinto-oikeuden (6.7.2011, Nro 11/0186/1) ja korkeimman hallinto-oikeuden (14.2.2013, Nro 582) päätöksillä. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksen 9 muuttamisesta on annettu päätös (Etelä-Suomen aluehallintovirasto, 27.10.2014, mutta Vaasan hallinto-oikeus kumosi päätöksellään (2.12.2016, 16/0628/3) aluehallintoviraston päätöksen.

Keskeisimmät aluehallintoviraston ympäristöpäätöksessä muutetut määräykset koskevat hulevesien käsittelyä, murskauslaitoksen poistoilman hiukkaspitoisuuden raja-arvoa ja mittaamista, jätteiden varastointia, toiminnasta laadittavaa melumallinnusta, tarkkailusuunnitelmaa sekä vuosiraportointia (lupamääräykset 9, 11, 18, 19, 21a, 24, 32, 33, 36a, 37, 37a, 39, 40a, 40b, 42 ja 44).

Määräyksiä pinta- ja pohjaveden tarkkailusta (määräykset 34 ja 35) on muutettu siten, että vesinäytteet pohjavesiputkista, tilan Källbo porakaivosta sekä laitosalueen ylä- ja alapuolisesta ojasta on otettava vähintään kerran vuodessa. Aiemmin ympäristöluvan mukainen pinta- ja pohjavesien tarkkailuvelvoite on ollut kaksi kertaa vuodessa. Määräysten perustelujen mukaan pinta- ja pohjavesien tarkkailua on syytä jatkaa, koska toiminnanharjoittajan on oltava selvillä mm. toimintansa ympäristövaikutuksista ja pohjaveden pilaamiskielto koskee myös talousvesikäytössä olevia kaivoja. Tarkkailu voidaan kuitenkin vähentää tapahtuvaksi kerran vuodessa.

Vantaan kaupungin ympäristönlautakunta on antanut ympäristölupahakemuksesta lausunnon 13.6.2018 § 6, jossa on suhtautunut kielteisesti Kuusakoski Oy hakemiin useisiin muutoksiin ympäristölupamääräyksiin. Ympäristölautakunta on myös suhtautunut kielteisesti toiminnan laajentamiseen ja tarkkailun vähentämiseen. Tarkkailuvelvoitetta koskevaa määräystä lukuun ottamatta aluehallintovirasto on ottanut päätöksessään huomioon mitä ympäristölautakunta on asiasta lausunut.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 9

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään tehdä seuraava valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Etelä-Suomen aluehallintoviraston 3.6.2019 antamasta päätöksestä Nro:t 218/2019 ja 219/2019, joka koskee Kuusakoski Oy:n Vantaan palvelupisteen ympäristöluvan muutosta ja ympäristöluvan tarkistamista.

Vantaan ympäristölautakunta toimii Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena Vantaan kaupunginhallituksen 17.12.2018 hyväksymän hallintosäännön 10 luvun 6 §:n mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 191 §:n 1 momentin kohdan 4 perusteella ympäristölautakunnalla on valitusoikeus kyseessä olevassa asiassa.

Vaatimus

Ympäristölautakunta vaatii, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen lupamääräykset 34 ja 35 muutetaan kuulumaan seuraavasti (muutosvaatimus alleviivattu):

Määräys 34:

Toiminnan vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun on tarkkailtava pohjavesiputkista P14 ja P10 sekä tilan Källbo porakaivosta vähintään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, otettavilla näytteillä. Näytteistä on määritettävä vähintään sameus, pH, alumiini-, kupari-, lyijy-, rauta-, sinkki ja kloridipitoisuus jokaisella näytteenottokerralla ja lisäksi AOX-pitoisuus kerran joka kolmas vuosi. Pohjaveden korkeus on mitattava tai arvioitava jokaisella näytteenottokerralla.

Määräys 35:

Toiminnan vaikutuksia alueen pintaveden laatuun on tarkkailtava ottamalla vesinäytteet laitosalueen ylä- ja alapuolisista ojista vähintään kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Näytteestä on määritettävä vähintään sameus, sähkönjohtokyky, kiintoaine-, rauta, alumiini-, kupari-, lyijy-, sinkki-, nikkeli-, kadmium-, kokonaiskromi ja öljypitoisuus. Ojan virtaama on mitattava tai arvioitava jokaisella näytteenottokerralla.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Kuusakoski Oy on seurannut pohjaveden ja laitosalueen ylä- ja alapuolisen ojan veden laatua kaksi kertaa vuodessa otettavilla näytteillä ainakin vuodesta 2008 alkaen (Kuusakoski Oy, ympäristölupahakemus, Vantaan palvelupiste, maaliskuu 2018, Pöyry Finland Oy) vuonna 2009 myönnetyn ympäristölupapäätöksen mukaisesti.

Hakija on esittänyt pohjavesitarkkailun lopettamista, lupapäätöksessä on määrätty tarkkailu kerran vuodessa. Pohjavesitarkkailun perusteella pH ei ole vaihdellut merkittävästi vuoden 2012 jälkeen. Alumiinin pitoisuus erityisesti pohjavesikaivossa P14 on vaihdellut näytteenottokertojen välillä. Kaivon P14 sinkkipitoisuus on noussut huomattavasti vuoden 2015 jälkeen. Pohjavesikaivossa P10/P10A rautapitoisuudessa on merkittävää vaihtelua ja nousua mittaustulosten perusteella. Ottaen huomioon, että puolen vuoden välein otettavassa näytteessä tutkittavien aineiden pitoisuudet ovat vaihdelleet merkittävästi, ei kerran vuodessa otettavaa näytettä voida pitää riittävänä toiminnan tarkkailemiseksi. Metallien pitoisuudet pohjavesissä eivät selity yksinään kaatopaikan vesien vaikutuksella, kuten toiminnanharjoittaja lausunnoista annetussa vastineessa väittää. Alueen läheisyydessä on kiinteistöjä, joilla on oma kaivo. Siitä huolimatta, että lähimmän kaivon (Källbo) veden laatu on täyttänyt talousvedelle asetetut laatuvaatimukset, ei voida olettaa, että laatu pysyy jatkossakin vaatimusten mukaisena. Puolen vuoden välein otettava näytteenotto auttaa reagoimaan nopeammin veden laadussa tapahtuviin muutoksiin.

Hakija on esittänyt, että mikäli hulevesiä ei johdeta ojaan, pintavesitarkkailu lopetetaan, lupapäätöksessä on määrätty tarkkailu kerran vuodessa. Vantaan ympäristölautakunta on jo lupahakemuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että ojaveden tarkkailutulokset antavat syytä pintavesien tarkkailun jatkamiselle. Puolivuosittain otetuissa näytteissä on ollut pitoisuuksien vaihtelua, jota ei selitä kevät/syysaika. Esimerkiksi alapuolisen ojan kadmiumpitoisuus on noussut syksystä 2016 alkaen, laskien

kuitenkin hieman keväälle 2018. Lyijypitoisuus on myös ollut nousussa kevästä 2017 alkaen ja kromipitoisuudessa on ollut merkittävää vaihtelua syksyn 2016 jälkeen. Tarkkailutulosten vaihtelevuus huomioon ottaen ei noin kymmenen vuoden seuranta anna riittävän hyvää kuvaa ojan veden laadusta.

Hanskallion alueen pohja- ja pintavesissä näytteenottopaikan sijainnista riippuen joissakin putkissa näkyy alueen toimintojen vaikutukset. Alueella on arviolta 30 pohjavesiputkea sekä pintavesitarkkailua useasta eri ojasta. Ehdottoman varmasti ei voi erottaa kaikissa tapauksissa sitä, minkä toiminnan vaikutukset näkyvät missäkin putkessa. Alueen toimijoista Kuusakoski on kokoluokaltaan direktiivilaitos ja ainoa, joka esikäsittelee käytöstä poistettuja ajoneuvoja sekä ottaa vastaan ja varastoi vaarallisia jätteitä. Toiminnanharjoittajan mukaan viemärin rajoitetusta kapasiteetista johtuen voidaan rankkasateiden aikana joutua tekemään ohijuoksutuksia läheiseen ojaan, jotta piha-alueelle lammikoitua vesi ei nouse alueella sijaitsevalle muuntamolle asti. Vaikka tilanteita pyritään ehkäisemään ennakkoinnilla ja huleveden keräämisellä ensisijaisesti laitoksella oleviin tasausaltaisiin ja säiliöihin, ovat hulevesipäästöt ojaan edelleen mahdollisia. Pumppausten määrästä riippuen voi näillä vesillä olla vaikutusta ojan veden laatuun.

Muille alueen toimijoille, joiden toiminta on pienimuotoisempaa kuin Kuusakoski Oy:n, on ympäristölupapäätöksissä asetettu vesien tarkkailuvelvoite kaksi kertaa vuodessa. Lähtökohtaisesti muiden toimijoiden ympäristöluvat on myönnetty Kuusakoski Oy:n ympäristöluvan myöntämisen jälkeen, ja tarkkailuvelvoitteen määrittämisessä on lupien yhtenäisyyden vuoksi noudatettu Kuusakoski Oy:n tarkkailuvelvoitetta. Myös toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun perusteella Kuusakoski Oy:n vesitarkkailu tulee jatkossakin toteuttaa kaksi kertaa vuodessa.

Päätös:

Päätettiin tehdä ympäristöjohtajan esityksen mukainen valitus Vaasan hallinto-oikeudelle Etelä-Suomen aluehallintoviraston 3.6.2019 antamasta päätöksestä Nro:t 218/2019 ja 219/2019, joka koskee Kuusakoski Oy:n Vantaan palvelupisteen ympäristöluvan muutosta ja ympäristöluvan tarkistamista.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Täytäntöönpano: valitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Saara Juopperi, puh. 040 768 0359
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 §

Lausunto Etelä-Suomen Aluehallintovirastolle / Finavia, Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukainen selvitys kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheuttamista lentomelualueella sijaitsevilla asuinalueilla

VD/4778/11.01.01.09/2019

KR/AP/SJU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää lausuntoa Vantaan kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukaisesta selvityksestä. Selvityksessä on arvioitava kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheutumista lentomelualueella (L_{DEN} 55 dB) sijaitsevilla asuinalueilla tilanteessa, jossa noudatetaan ilmailulain nojalla mahdollisesti asetettuja määräyksiä yhdessä muiden lentoaseman melunhallintatoimien kanssa. Selvityksessä on kiinnitettävä erityistä huomiota yöaikaiseen meluun ja mahdollisuuksiin siitä aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi. Lausunnon määräaika on 3.7.2019.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 4.8.2011 Helsinki-Vantaan lentoasemalle ympäristöluvan. Ilmailulain mukaisessa päätöksessä 21.10.2015 ei annettu lentoliikenteelle toimintarajoituksia.

Finavian tekemässä selvityksessä on käyty läpi ympäristöluvan myöntämisedellytysten täyttyminen. Ympäristölupaprosessin johdosta Finavia katsoo, että lupamääräys 3.5. ei edellytä yksityiskohtaisten terveysvaikutusten arviointia, vaan kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheutumista arvioidaan esimerkiksi toiminnallisista lähtökohdista käsin.

Selvityksessä on esitetty vuosittain keskimääräinen vuorokausikohtainen lentoonlähtöjen ja laskeutumisten lukumäärä muilla kuin vähämeluisilla suihkukoneilla klo 00:30 – 05:30 välisenä aikana. Vuosina 2007 – 2009 oli 3 – 4 laskeutumista per yö, nykytilanteessa 1 laskeutuminen joka toinen tai joka kolmas yö. Suihkukoneilla yöaikaisten laskeutumisien lukumäärä on hieman laskenut vuosien 2007 – 2009 tasosta.

Selvityksessä on esitetty 80 dB hetkellisen melutason ylittäneiden lentokonemelutapahtumien lukumäärä vuosittain eri mittausasemilla yöaikaan klo 00:30 – 05:30. Eri mittausasemilla klo 00:30 – 05:30 välillä havaittujen yli 80 dB melutapahtumien lukumäärä on vähentynyt Korson mittausasemaa lukuun ottamatta yksittäisiin tapahtumiin vuodessa. Korson mittausasema sijaitsee suoraan lentoreitin alla lähellä lentoasemaa ja melutapahtumia syntyy sekä lentoonlähdoistä että laskeutumisista.

Finavia pyrkii melumaksun avulla ohjaamaan liikennettä yöajan ulkopuolelle ja kannustamaan lentoyhtiöitä suosimaan vähämeluisia ilma-aluksia erityisesti kello 00:30 – 05:30 välisenä aikana. Melumaksu peritään Helsinki-Vantaan lentoaseman kello 23:00 – 06:00 välillä suoritetuilta lentoonlähdoilta ja laskeutumisilta suihkuturbiinimoottoreilla varustetuilta ilma-aluksilta.

Finavia Oyj:n selvityksen liitteenä on Helsinki-Vantaan melunhallintasuunnitelma 20.2.2017, sekä Insinööri-toimisto Kari Pesonen Oy:n julkaisu lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä. Melunhallintasuunnitelmassa kuvataan yksityiskohtaisen, ympäröivän asutuksen suhteen tarkasti optimoidut ja pitkäjänteisen työn tuloksena kehittyneet lentoasemalla sovellettavat lentokonemelun hallintatoimenpiteet.

Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy:n selvitys lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä osoittaa, että melun terveysvaikutustutkimus on vaikeaa ja monitahoista. Todetut esiintyvyydet ovat usein pieniä ja sekoittavien tekijöiden huomioonottaminen tutkimuksissa vaihtelevaa. Vaikutukset riippuvat vaihtelevalla tavalla selittäjänä käytetystä melun voimakkuuden indikaattorista. Kirjallisuuden suuresta määrästä ja tulosten vaihtelusta johtuen yksittäisen tutkimuksen tulosten käyttö vaikutusarvioiden perusteena voi olla harhaanjohtavaa, erityisesti Suomen olosuhteissa.

Johtopäätöksenä Finavia katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta ei aiheudu voimassaolevan ympäristönsuojelulain 527/2014 49 §:n mukaista terveyshaittaa tai naapurussuhdelain 26/1920 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Huom. Määräaika. Asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Ympäristölautakunta 12.6.2019 § 10

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa seuraava lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle:

Ympäristöluvan lupamääräys 3.5. ei yksilöi selvityksen sisältöä yksityiskohtaisesti. Finavia on selvityksessään esittänyt perusteluineen, että yksityiskohtaisempaa selvitystä terveysvaikutuksista ei voida edellyttää, koska ympäristölupaprosessin aikana näin on katsottu. Ympäristölautakunta katsoo, että Finavian näkemys on perusteltu.

Ympäristölautakunta haluaa erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että lentomelutapahtumia on yöaikaan, vaikkei määräyksiä lentomelun rajoittamiseksi ole asetettu. Esimerkiksi Korson yöaikaisten melutapahtumien lukumäärä on muihin melun mittauspaikkoihin verrattuna moninkertainen, ja Korson alueen yöaikaiseen melutilanteen mahdolliseen muutokseen tulee kiinnittää jatkossa huomiota.

Selvityksessä on suppeasti arvioitu kohtuuttoman räsituksen ja terveyshaitan aiheutumista lentomelualueella sijaitsevilla asuinalueilla. Ympäristölautakunta pitää Kari Pesosen tekemää selvitystä lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä kattavana, mutta esittää, että päätöksessä annetaan yksityiskohtaisempia veloitteita selvittää kohtuutonta räsitusta ja terveyshaittaa, sekä toimenpiteitä niiden vähentämiseksi lentomelun suhteen kriittisillä alueilla. Tästä huolimatta ympäristölautakunta katsoo, että lentoaseman toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta räsitusta, eikä siitä katsota aiheutuvan terveyshaittaa.

Päätös:

Päätettiin antaa ympäristöjohtajan esityksen mukainen lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Tämä pykälä tarkastettiin heti.

Liitteet:

- Finavia Oyj, Helsinki-Vantaan lentoasema, Ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. edellyttämä selvitys ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetuista määräyksistä ja selvitys terveyshaitan ja kohtuuttoman räsituksen aiheuttamisesta, 20.9.2018

Täytäntöönpano: lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Muutoksenhakuohje: 10. Muutoksenhaku- ja valituskielto

Lisätiedot:

Ari Pietilä, puh 0438272543

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIIRASTO

Ympäristölupavastuualue
PL 150
13101 Hämeenlinna

ymparistoluvat.etela@avi.fi
heli.rissanen@avi.fi

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 4.8.2011 (nro 49/2011/1), Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 21.1.2015 (taltionumero 94)

Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukainen selvitys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 4.8.2011 myöntänyt Finavia Oyj:lle ympäristöluvan Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaan. Ympäristölupa sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden 21.1.2015 antamalla päätöksellä. Päätöksessään KHO kumosi viiran puolesta ne meluhaittojen ehkäisemiseksi annetut lupamääräykset, joiden se totesi olevan aluehallintoviraston toimivaltaan kuulumattomia toimintarajoituksia ja katsoi sen sijaan niiden kuuluvan Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) toimivaltaan. KHO vahvisti ympäristöluvan lupamääräyksessä 3.5. Finavialle asetetun velvollisuuden saattaa viimeistään kahden kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta Trafin ratkaistavaksi kysymys ilmailulaissa (1194/2009) tarkoitettujen meluun liittyvien toimintarajoitusten asettamisesta.

Edelleen KHO:n päätöksen mukainen lupamääräys 3.5. edellyttää, että viimeistään kahden kuukauden kuluessa Trafin päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta Finavian on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle selvitys ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetuista määräyksistä ja erillinen selvitys, jossa arvioidaan melutilannetta.

Trafin toimintarajoituksia koskeva päätös sai lainvoiman 20.7.2018. Tästä johtuen Finavia toimittaa ohessa Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukaisen selvityksen.

Selvityksestä kuuleminen

Lupamääräyksen 3.5. mukaisesti Etelä-Suomen aluehallintoviraston on selvityksen nojalla arvioitava, ovatko ympäristöluvan myöntämisen edellytykset edelleen olemassa. Kyseessä on siis

lupaviranomaisen harkintavaltaan kuuluva asia, joten Finavian näkemyksen mukaan selvityksestä ei ole tarpeen kuulla asianosaisia erillisellä tiedoksiannolla.

Jo lentoaseman lupaprosessin yhteydessä suoritettiin erittäin laaja kuuleminen. Tällöin kuultiin noin 1 500 kiinteistönomistajaa, jotka sijoittuivat vuosien 2006 ja 2007 yhdistetylle laskennalliselle L_{den} 60 dB:n lentomelualueelle. Finavian näkemyksen mukaan kyseessä oleva selvitys ei tuo esiin sellaisia uusia seikkoja, joiden vuoksi uusi asianosaisten kuuleminen olisi tarpeen.

Ympäristösuojelulain muutoksen (423/2015) mukaisesti ympäristöluvan tarkistamisvelvoite raukeaa. Valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava luvan muuttamisen tarve viimeistään vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin luvan tarkistamista koskeva hakemus oli määrä jättää lupaviranomaiselle. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 21.1.2015 mukaan Finavian olisi tullut jättää hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 31.12.2018 mennessä. Finavia näkemyksen mukaan lupamääräysten tarkistaminen tulee ajankohtaiseksi lähivuosina ja todennäköisesti kuuleminen lupa-asiassa tulee olemaan yhtä laajaa kuin aiemminkin. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on kuullut kuntia kolme ja asianosaisia kaksi kertaa vuosien 2012-2015 kuluessa koskien lentoaseman meluhallinta-asiaa. Täten toistuva ja vain parin vuoden välein uusittava laaja asianosaisten kuuleminen ja siihen liittyvien muistutusten käsittely ja vastineiden laatiminen on tässä nyt toimitettavassa asiassa Finavian näkemyksen mukaan tarpeetonta sekä aluehallintoviraston että Finavian prosessiekonomisista syistä.

Mikäli aluehallintovirasto kuitenkin katsoo asianosaisten kuulemisen tarpeelliseksi, Finavia esittää, että asianosaisia kuullaan enintään aiemman lupaprosessin mukaiselta lentomelualueelta (L_{den} 60 dB, vuosien 2006 ja 2007 yhdistelmä).

Lisätietoja Finaviassa antaa kestävän kehityksen johtaja Mikko Viinikainen (p. 020 708 2276, mikko.viinikainen@finavia.fi).

FINAVIA OYJ

Tekniikka & ympäristö

Mikko Viinikainen

kestävän kehityksen johtaja

Päivämäärä
20.9.2018

Asia nro
FINAVIA 81

Liitteet	Finavia Oyj, Helsinki-Vantaan lentoasema, Ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. edellyttämä selvitys ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetuista määräyksistä ja selvitys terveyshaitan ja kohtuuttoman rasituksen aiheuttamisesta, 20.9.2018
Tiedoksi	Tekniikka & ympäristö Helsinki-Vantaan lentoasema

Finavia Oyj, Helsinki-Vantaan lentoasema

Ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. edellyttämä selvitys
ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetuista määräyksistä ja
selvitys terveyshaitan ja kohtuuttoman rasituksen
aiheutumisesta

Finavia Oyj
20.9.2018

Finavia Oyj, Helsinki-Vantaan lentoasema

Ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. edellyttämä selvitys ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetuista määräyksistä ja selvitys terveyshaitan ja kohtuuttoman rasituksen aiheutumisesta

1. Taustaa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 4.8.2011 myöntänyt Finavia Oyj:lle ("Finavia") ympäristönsuojelulain (86/2000,"YSL") nojalla ympäristöluvan Helsinki-Vantaan lentoaseman toimintaan (Nro 49/2011/1, Dnro ESAVI/75/04.08/2010). Ympäristölupa sai lainvoiman 21.1.2015 korkeimman hallinto-oikeuden ("KHO") vuosikirjapäätöksellä 2015:12. Päätöksensä KHO kumosi viran puolesta ne meluhaittojen ehkäisemiseksi annetut lupamääräykset, joiden se totesi olevan Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimivaltaan kuulumattomia toimintarajoituksia ja katsoi sen sijaan niiden kuuluvan Liikenteen turvallisuusviraston ("Trafi") toimivaltaan. Korkein hallinto-oikeus vahvisti ympäristöluvan lupamääräyksessä 3.5. Finavialle asetettun velvollisuuden saattaa viimeistään kahden kuukauden kuluessa päätöksen antamisesta Trafin ratkaistavaksi kysymys ilmailulaissa (1194/2009) tarkoitettujen meluun liittyen toimintarajoitusten asettamisesta.

Edelleen KHO:n päätöksen mukainen lupamääräys 3.5. edellyttää, että viimeistään kahden kuukauden kuluttua Trafin päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta Finavian on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

- 1) selvitys ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetuista määräyksistä; ja
- 2) erillinen selvitys, jossa arvioidaan kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheutumista lentomelualueella (L_{den} 55 dB) sijaitsevilla asuinalueilla tilanteessa, jossa noudatetaan ilmailulain nojalla mahdollisesti asetettuja määräyksiä yhdessä muiden lentoaseman melunhallintatoimien kanssa. Mainitussa selvityksessä on kiinnitettävä erityistä huomiota yöaikaiseen meluun ja mahdollisuuksiin siitä aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi.

Aluehallintoviraston on annettava esitetyn selvityksen perusteella päätös, jossa arvioidaan, ovatko ympäristönsuojelulaissa tarkoitetun ympäristöluvan myöntämisen edellytykset olemassa ilmailulain nojalla mahdollisesti asetetut määräykset ja aluehallintoviraston toimivallassa olevat melunhallintatoimet huomioon ottaen.

Trafin toimintarajoituksia koskeva päätös sai lainvoiman 20.7.2018. Näin ollen ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. mukaiset selvitykset tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle 20.9.2018 mennessä.

2. Selvitys Liikenteen turvallisuusviraston päätöksestä ilmailulain no-
jalla mahdollisesti asetettavista määräyksistä

Ympäristöluvan lupamääräyksen 3.5. johdosta Finavia haki 9.5.2012 päivä-
tyllä hakemuksellaan ja sen täydennyksellä 21.6.2012 Trafilta ilmailulain 14
luvun mukaista päätöstä, jolla rajoitetaan meluisten suihkukoneiden lentoli-
kennöintiä Helsinki-Vantaan lentoasemalla yöaikana klo 00:30–05:30¹. Fina-
vian hakemus oli korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen antamishetkellä
Trafissa jo vireillä, eikä KHO edellyttänyt Finavialta uuden hakemuksen teke-
mistä.

Trafi hylkäsi 21.10.2015 antamallaan päätöksellä Finavian hakemuksen toi-
mintarajoitusten asettamiseksi. Toimintarajoitukset perustuivat ympäristölu-
van lupamääräyksiin 3.2.–3.4., jotka KHO päätöksellään myöhemmin ku-
mosi. Trafi viittasi päätöksessään ilmailulain 14 luvulla täytäntöönpantuun
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/30 meluun liittyvien toi-
mintarajoitusten asettamista yhteisön lentoasemilla koskevien sääntöjen ja
menettelyjen vahvistamisesta 4 artiklan 3 kohtaan. Melunhallintadirektiivi on
sittemmin kumottu 13.6.2016 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuk-
sella (EU) N:o 598/2014 tasapainoisen lähestymistavan mukaista meluun liit-
tyvien toimintarajoitusten asettamista unionin lentoasemilla koskevista sään-
nöistä ja menettelyistä sekä direktiivin 2002/30/EY kumoamisesta.

Trafin päätöksen mukaan sillä ei ollut em. säännösten johdosta perusteita
asettaa haettuja toimintarajoituksia. Edelleen Trafi katsoi, että toimenpide 4
rahtikoneisiin liittyen ei noudata ilmailulain tasapuolista kohtelua edellyttävää
137 §:n 2 momenttia, jonka mukaan rajoituksin ei tule asettaa lentoliiken-
teen harjoittajia tai ilma-alusten valmistajia eri asemaan niiden kotivaltion tai
muun seikan perusteella.

Finavia totesi Trafin käyttäneen toimivaltaansa oikein harkitessaan rajoitus-
ten välttämättömyyttä ja tyytyi Trafin päätöksen olemalla valittamatta pää-
töksestä.

Helsingin hallinto-oikeus jätti päätöksellään 2.12.2016 nro 16/1319/3 tutki-
matta Trafin päätöksestä tehdyt valitukset valitusoikeuden puuttumisen
vuoksi. KHO kuitenkin kumosi päätöksellään 5.1.2018 taltionumero 29, hal-
linto-oikeuden päätöksen ja palautti asian hallinto-oikeudelle uudelleen käsi-
teltäväksi valitusten tutkimista varten.

Trafin päätös toimintarajoitusten hylkäämisestä sai lainvoiman 20.7.2018,
kun Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi Trafin päätöstä koskevat valitukset
18.6.2018 antamalla päätöksellään 18/0379/5, eikä päätöksestä valitettu
KHO:een.

¹ Finavia täydensi hakemustaan 15.2.2013, 31.5.2013, 4.11.2013, 3.10.2014 ja 12.12.2014 toi-
mitetuilla lisäselvityksillä.

3. Selvitys terveyshaitan ja kohtuuttoman rasituksen aiheutumisesta

3.1 Selvityksen laajuus

Tässä selvityksessä arvioidaan kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheutumista lentomelualueella (L_{den} 55 dB) sijaitsevilla asuinalueilla. Selvityksessä kiinnitetään erityistä huomiota yöaikaiseen meluun ja mahdollisuuksiin siitä aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi. Selvityksen nojalla Etelä-Suomen aluehallintovirasto arvioi, ovatko ympäristöluvan myöntämisen edellytykset edelleen olemassa.

Ympäristölupaprosessin johdosta Finavia katsoo, että lupamääräys 3.5. ei edellytä yksityiskohtaisten terveysvaikutusten arviointia, vaan kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheutumista arvioidaan esimerkiksi toiminnallisista lähtökohdista käsin. KHO on ympäristölupaprosessissa lainvoimaisesti vahvistanut, että Finavialta ei voida vaatia selvitystä Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnan yksityiskohtaisista terveysvaikutuksista.

Ympäristölupaprosessissa Vaasan hallinto-oikeus lisäsi ympäristölupapäätöksen lupamääräyksen 30.A, jonka mukaan Finavian oli teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla selvitys Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikennetoiminnan melusta mahdollisesti aiheutuvista terveyshaitoista. Selvitysraportti tuli lupamääräyksen mukaan liittää lupamääräysten tarkistamishakemukseen. KHO kumosi lupamääräyksen Finavian vaatimuksesta ja perusteli päätöstään mm. seuraavasti:

"Ympäristölupahakemukseen on liitetty Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy:n laatima selvitys lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä. Selvityksessä on käsitelty yleisellä tasolla muun ohella melun vaikutuksia ihmisiin, melun kiusallisuutta ja häiritsevyyttä, unihäiriöitä, ympäristömelun vaikutuksia sydän- ja verisuonisairauksiin ja ennenaikaisiin kuolemiin, melun vaikutuksia nuorten oppimiseen ja kognitiivisiin toimintoihin, oppilaiden terveyteen, meluvaikutuksia ulkoilu- ja virkistysalueilla, rakennusten ääneneristävyyttä lentomelua vastaan sekä meluvaikutusten riippuvuutta kiitoteiden ja lentoreittien käyttösuhteesta ja lentomääristä eri reiteillä. Selvitykseen ei sisälly tietoa nimenomaan Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta seuraavan lentomelun terveysvaikutuksista". --

"Finavia Oyj on esittänyt perusteltuja näkökohtia siitä, että lupamääräyksessä tarkoitetun perustutkimuksen kaltaisen yleistettävän selvityksen tekemiseen ja sillä mahdollisesti saataviin tuloksiin liittyy huomattava määrä epävarmuustekijöitä. Kun näiden seikkojen lisäksi otetaan huomioon ympäristölupahakemukseen jo liitetyn Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy:n laatiman selvityksen sisältö ja toisaalta ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa edellytetyt vaatimukset ympäristölupahakemukseen liitettävästä toiminnanharjoittajan laadittavaksi tarkoitetusta selvityksestä, Finavia Oyj:lle ei ole voitu asettaa lupamääräyksen 30.A mukaista

Päivämäärä
20.9.2018

velvollisuutta Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnan yksityiskohtaisten terveysvaikutusten selvittämiseksi.”

Vastaavasti Etelä-Suomen aluehallintovirasto on KHO:lle antamassaan lausunnossa todennut mm. seuraavaa:

”Aluehallintovirasto katsoi lupapäätöstä antaessaan, että sille oli lupahakemuksessa ja sen käsittelyssä esitetty ja sillä oli käytettävissään riittävät tiedot ja tietolähteet myös lentotoiminnan mahdollisista haitallisista vaikutuksista terveyteen. –

Vaasan hallinto-oikeuden lisäämä lupamääräys 30.A ei ole tarpeen. Terveysvaikutustutkimus ei ole tarpeen myöskään ympäristöluvan tarkistamishakemuksen käsittelemiseksi. Lentomelun terveyshaitoista on ympäristölupakäsittelyn kannalta riittävästi tietoa saatavilla jo nyt. Uutta tutkimustietoa tulee koko ajan. Lentomelun vaikutukset Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristössä eivät voi poiketa juurikaan muiden vastaavien lentoliikennemäärien lentoasemista. Suurin erilaistava tekijä on alueella oleva asuntokanta ja asuntojen ääneneristävyys.”

Näin ollen tässä selvityksessä arvioidaan kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan aiheutumista vastaavasti, kuin aluehallintovirasto on tehnyt ympäristölupapäätöstä tehdessään. Lupamääräyksen 3.5. tavoitteena on varmistaa ympäristöluvan myöntämisedellytysten olemassaolo tilanteessa, jossa toimintarajoitukset on katsottu tarpeettomiksi.

3.2 Ympäristöluvan myöntämisedellytysten täyttyminen

KHO:n kumoamat, Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimivaltaan kuulumattomat toimintarajoituksia koskevat lupamääräykset kuuluivat seuraavasti:

3.2. Lentoonlähdöt ja laskeutumiset klo 00.30–05.30 välisenä aikana on kielletty muilla kuin vähämeluisilla suihkukoneilla ja potkurikoneilla. Määräys ei koske ilma-aluksia, joiden aikataulun mukainen lähtö- tai laskuaika on ennen klo 00.30 ja jotka ovat myöhästyneet teknisten syiden, sääolosuhteiden tai muiden pakottavien syiden vuoksi.

3.3. Laskeutumisten määrä klo 00.30–05.30 välisenä aikana suihkukoneilla ei saa lisääntyä olennaisesti vuosien 2007–2009 vuosikeskiarvosta.

3.4. Lentoonlähdöt ja laskeutumiset yksinomaan rahtia kuljettavilla suihkukoneilla on kielletty klo 00.30–05.30.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoi ympäristölupapäätöksen perusteissa, että lentoaseman toiminta voidaan järjestää hakemuksen mukaisesti

Päivämäärä
20.9.2018

lupamääräykset huomioon ottaen siten, ettei siitä aiheudu ilma-alusten ope-
roinnista meluhaittaa, joka olisi terveyshaittaa, muuta merkittävää ympäris-
tön pilaantumista tai kohtuutonta räsītustā.

Etelā-Suomen aluehallintoviraston lupamääräysten 3.2.–3.4. perustelujen
mukaan määräyksillä on tarpeen rajoittaa lentotoimintaa siten, ettei liiken-
nemäärā lisäännȳ yöllā ja siten voidaan välttāā terveyshaitan aiheutuminen.

Yöaikaiset rajoitukset on kohdistettu 00.30–05.30 väliselle yön ajalle. Tānā
aikana on operaatioiden mārā sinānsā vāhāinen. Aamulla lentojen mārā
lisāāntȳy ennen pāvāajan alkua kotimaan syöttöliikenteen vuoksi. Rajoitus-
ten antamisessa on otettu huomioon, ettā Helsinki-Vantaan lentoasema toi-
mii Suomen ulkomaanliikenteen keskeisenā lentoasemana. Suomen sisāinen
lentoliikenne on myös jārjestetty Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta ta-
pahtuvaksi ja merkittāvāssā mārāin syöttöliikenteeksi ulkomaan lennoille.

Aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 3.2. perustelujen mukaan
tarkoituksena on rajoittaa suurimpia melutapahtumia sen jālkeen, kun nor-
maali ulkomaan liikenteen jālkeinen syöttöliikenne kotimaan kentille on läh-
tenyt. Mārāyksessā on otettu huomioon, ettā normaalitilanteesta poiketen
erityisesti ulkomaan lentojen koneiden laskeutumiseen voi liittyā epātark-
kuutta aikatauluissa pitkien lentomatkojen vuoksi. Mārāyksessā tarkoite-
taan vāhāmeluisilla koneilla ilma-aluksia, joiden mitattu ja hyvāksytty len-
toonlāhtömelutaso alittaa 89 EPNdB ICAO ANNEX 16 vol I part. 2 mukaisesti.
Mārāys rajoittaa siten ns. laajarunkokoneiden nousuja ja laskuja yön her-
kimpānā aikana. Koneiden lennot ovat mahdollisia, jos lennon myöhāstȳmi-
seen on olemassa pakottava sȳy.

Lupamääräyksen 3.3. yksityiskohtaisten perustelujen mukaan yōaikainen
laskeutumisten mārā on suurempi kuin lentoonlāhtöjen ja ne painottuvat
kiitotielle 15 ja lisāksi kiitotielle 22L, jolloin yōaikainen meluhaitta kohdistuu
voimakkaasti nāiden kiitoteiden lāhestȳmissuunnan mukaisille alueille. Hait-
tojen ehkāisemiseksi lentoaseman toiminnan ohjausta varten on annettu
yleismārāys 3.3. laskeutumisten mārān rajoittamisesta. Vuosikeskiarvojen
perusteella laskeutumisia on ollut n. 3 520. Laskeutumisten mārān lisāān-
tȳmisen rajoittaminen ehkāisee myös melualueen laajentumista. Mārāys
3.3. tāydentāā mārāystā 3.2., jolla on rajoitettu koneiden operaatioita.

Lopuksi Etelā-Suomen aluehallintovirasto perusteli lupamārāystā 3.4. totea-
malla, ettā mārāyksellä rajoitetaan yksinomaan rahtia kuljettavien koneiden
liikennöintiä yöllā. Suihkukāyttöisten rahtikoneiden lisāāntȳminen aiheuttaisi
lisāāntȳvāā meluhaittaa yōaikaan. Mārāyksen tarkoitus on ehkāistā terveys-
haittaa ja kohtuutonta rāsītustā kehitettāessā lentoaseman toimintaa jat-
kossa.

KHO totesi päätöksen perusteluissaan, ettā lupamārāysten 3.2.–3.4. ku-
moamisella on merkitystā arvioitaessa ympāristösuojelulaissa tarkoitettuja
luvan myöntāmisen edellytyksiā.

Päivämäärä
20.9.2018

Finavian näkemyksen mukaan asiassa on näin ollen keskeistä verrata Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnan kehittymistä suhteessa KHO:n kumoamiin ympäristöluvassa asetettuihin lupamääräyksiin 3.2.–3.4. Huolimatta Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja myöhemmin Trafín käsittelemien toimintarajoitusten asettamatta jättämisestä, lentoaseman toiminnan tosialliset vaikutukset eivät eroa tilanteesta, jossa esitetyt toimintarajoitukset olisi asetettu. Toisin sanoen, vaikka toimintarajoituksia ei ole asetettu, Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminta ei aiheuta meluhaittaa, joka olisi terveyshaittaa tai kohtuutonta rasitusta, vaan meluvaikutukset vastaavat aluehallintoviraston päätöksessä arvioitua tilannetta. Näin ollen ympäristöluvan myöntämisedellytykset ovat edelleen voimassa vastaavasti kuten aluehallintovirasto ja myös KHO ovat ympäristölupaprosessissa katsoneet.

3.2.1 Muiden kuin vähämeluisten suihkukoneiden operaatiomäärien väheneminen yöaikana klo 00.30–05.30

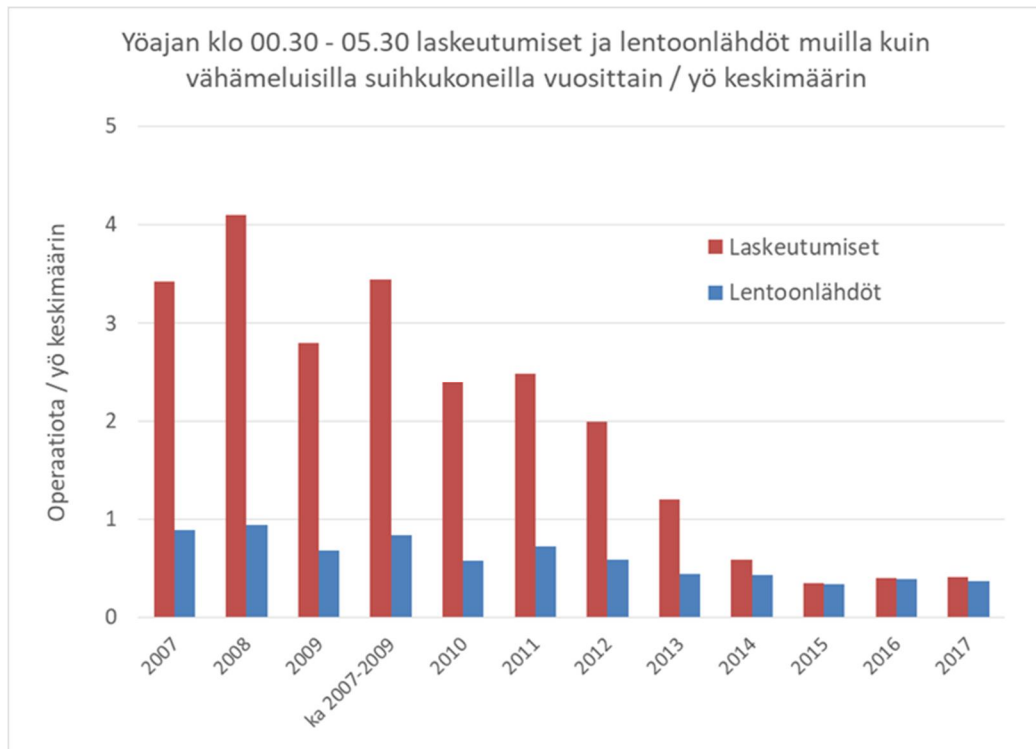
Kumotun lupamääräyksen 3.2. mukaisesti lentoonlähdöt ja laskeutumiset klo 00.30–05.30 välisenä aikana olisi kielletty muilla kuin vähämeluisilla suihkukoneilla ja potkurikoneilla. Määräystä perusteltiin lupapäätöksessä siten, että se rajoittaisi suurimpia melutapahtumia yön herkimpänä aikana.

Kuvassa 1 on esitetty vuosittain keskimääräinen vuorokausikohtainen lentoonlähtöjen ja laskeutumisten lukumäärä muilla kuin vähämeluisilla suihkukoneilla klo 00.30–05.30 välisenä aikana. Kuvasta nähdään, että yöaikana klo 00.30–05.30 laskeutumisten lukumäärä per yö meluisilla suihkukoneilla on vähentynyt vuosien 2007–2009 tilanteen 3-4 laskeutumisesta tasolle, jolla keskimäärin on yksi laskeutuminen joka toinen tai joka kolmas yö. Lentoonlähtöjen lukumäärä on vähentynyt vastaavalle tasolle.

Muulla kuin vähämeluisalla suihkukoneella on tarkastelussa tarkoitettu suihkukoneita, jotka eivät täytä vähämeluisan suihkukoneen määritelmää. Vähämeluisalla suihkukoneella tarkoitetaan suihkukoneita, joiden ICAO:n Annex 16 Volume 1, Part II mukaisesti hyväksytty lentoonlähtömelutaso alittaa 89 EPNdB. Joidenkin konetyyppien osalta on koneyksilökohtaisia eroja siten, että saman konetyyppiluokituksen sisällä osa koneista alittaa tämän rajan ja osa ei. Tästä johtuen konetyyppitasolla tilastoidun liikenneaineiston luokittelussa saattaa olla pieniä epätarkkuuksia. Tällöin jaottelu on kuitenkin tehty konservatiivisesti.

Luokittelun mukaisesti meluisia ilma-alustyypppejä olivat mm.: Boeing 757-200, MD-11, Boeing 767-300, Airbus A330-300, Boeing 747-400, Airbus A340-300, Airbus A330-200, MD-82, MD-83 ja MD-87.

Päivämäärä
20.9.2018

Kuva 1. Keskimääräinen vuorokausikohtainen lentoonlähtöjen ja laskeutumisten lukumäärä vuosittain muilla kuin vähämeluisilla suihkukoneilla yöaikana klo 00.30–05.30.

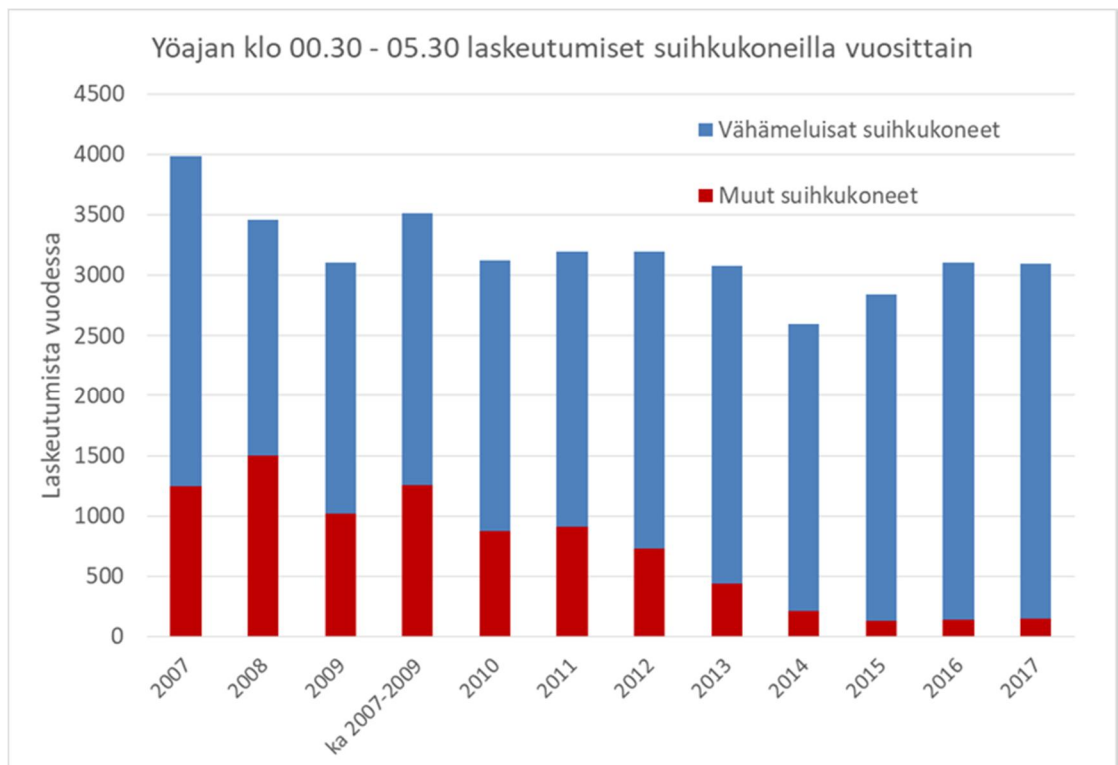
3.2.2

Yöajan klo 00.30–05.30 laskeutumisten määrä verrattuna vuosien 2007–2009 keskiarvoon

Kumotun lupamääräyksen 3.3. mukaisesti laskeutumisten määrä klo 00.30–05.30 välisenä aikana suihkukoneilla ei saa lisääntyä olennaisesti vuosien 2007–2009 vuosikeskiarvosta.

Kuvassa 2 on esitetty laskeutumisten määrä klo 00.30–05.30 välisenä aikana suihkukoneilla vuosittain vuodesta 2007 alkaen. Vuosien 2007–2009 aikana laskeutumisten määrä kyseisellä aikavälillä oli keskimäärin 3 520. Vuosittainen laskeutumisten määrä tämän jälkeen on pysynyt vuosien 2007–2009 vuosikeskiarvoa pienempänä. Samalla nähdään, että merkittävässä määrin toiminnassa on siirrytty käyttämään vähämeluisia suihkukoneita.

Päivämäärä
20.9.2018

Kuva 2. Vuosittainen laskeutumisten lukumäärä suihkukoneilla yöllä klo 00.30–05.30 välisenä aikana.

3.2.3 Yöaikaiset rahtilennot suihkukoneilla

Kumotun lupamääräyksen 3.4. mukaisesti lentoonlähdöt ja laskeutumiset yksinomaan rahtia kuljettavilla suihkukoneilla olisi kielletty klo 00.30–05.30. Määräystä perusteltiin lupapäätöksessä siten, että sillä pyritäisiin ehkäisemään suihkukäyttöisten rahtikoneiden lisääntymisestä aiheutuva lisääntyvä meluhaitta yöaikaan.

Taulukossa 1 on esitetty vuosittain keskimääräinen vuorokausikohtainen yksinomaan rahtia kuljettaneiden suihkukoneiden lentoonlähtöjen ja laskeutumisten lukumäärä klo 00.30–05.30 välisenä aikana. Taulukosta nähdään, että rahtilentojen lukumäärä suihkukoneilla yöaikaan klo 00.30–05.30 välisenä aikana on erittäin vähäinen.

Näistä lennoista noin 70 % lennetään vähämeluisilla suihkukoneilla. Myös yksinomaan rahtia kuljettaneet lennot ovat mukana edellä kuvatuissa tarkastelemissa koskien laskeutumisten määrää sekä muiden kuin vähämeluisten suihkukoneiden operaatiomäärän kehittymistä yöaikaan klo 00.30–05.30 välisenä aikana.

Päivämäärä
20.9.2018

Taulukko 1. Yksinomaan rahtia kuljettaneiden suihkukoneiden keskimääräinen vuorokausikohtainen lentoonlähtöjen ja laskeutumisten lukumäärä yöaikana klo 00.30–05.30 vuosittain.

Vuosi	Lentoonlähdöt	Laskeutumis
2007	0.7	0.5
2008	0.7	0.7
2009	0.6	0.9
keskiarvo 2007-2009	0.7	0.7
2010	0.6	0.8
2011	0.6	0.9
2012	0.7	1.2
2013	0.7	1.2
2014	0.7	1.2
2015	0.7	1.0
2016	0.9	1.1
2017	0.5	0.9

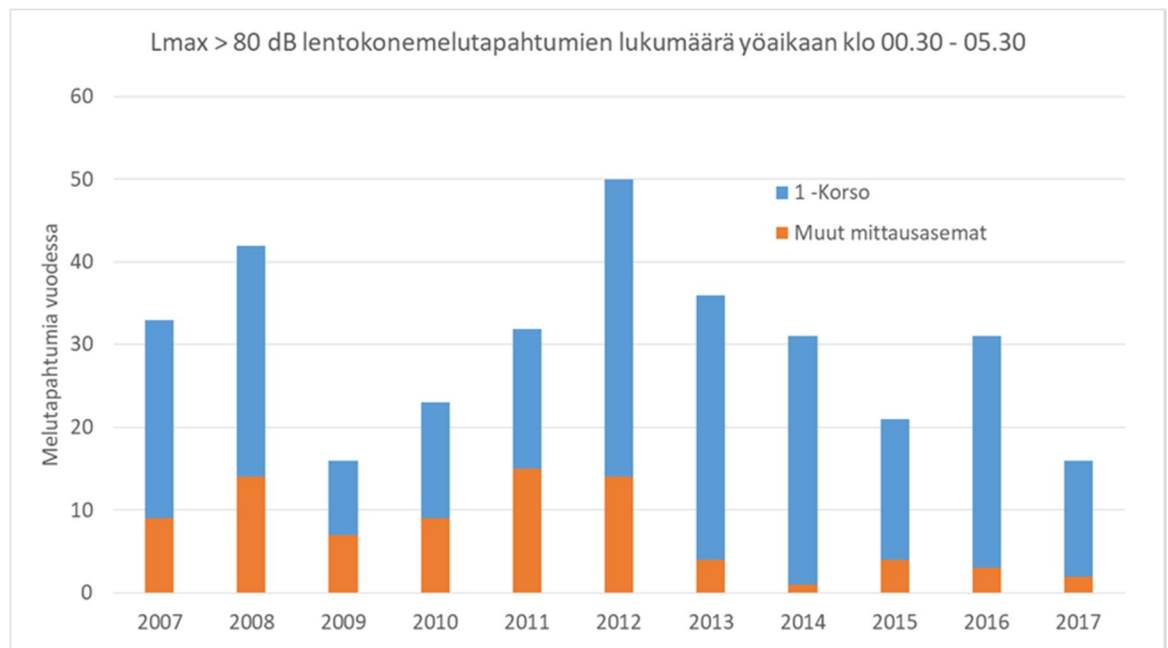
Finavia huomauttaa myös, että Trafi on toimintarajoitusten asettamisprosessissa lainvoimaisesti katsonut, että ilmailulain 137 §:n 2 momentti tai melunhallintadirektiivi eivät salli syrjivän toimintarajoituksen asettamista. Trafi katsoi päätöksessään syrjiväksi saman lentokoneen käyttämisen kieltämisen rahdin kuljettamiseen, samalla kun matkustajien kuljettaminen on sallittua. Näin ollen ainoastaan rahtia kuljettavien lentokoneiden toimintarajoitusten asettaminen ei ole mahdollista ilmailulainsäädännön nojalla.

3.2.4 Suurimpien melutapahtumien lukumäärän väheneminen

Kumottujen lupamääräysten keskeisenä tavoitteena oli rajoittaa kaikkein suurimpia melutapahtumia sen jälkeen, kun normaali ulkomaan liikenteen jälkeinen syöttöliikenne kotimaan kentille on lähtenyt ja ennen kuin aamun kotimaan syöttöliikenne on vielä lisääntynyt. Kokonaistilanteen tarkastelu mittauksen perusteella on vaikeaa, koska kaikkein suurimpien melutapahtumien absoluuttiset lukumäärät ovat pieniä ja tietyllä mittausasemalla tehdyt havainnot riippuvat aina muun muassa hetkellisestä kiitoteiden käyttötavasta ja mittausaseman sijainnista suhteessa lentoonlähtö- ja lähestymisreittiin.

Kuvassa 3 on kuitenkin esitetty 80 dB hetkellisen melutason ylittäneiden lentokonemelutapahtumien lukumäärä vuosittain eri mittausasemilla yöaikaan klo 00.30–05.30. Kuvasta nähdään, että eri mittausasemilla klo 00.30–05.30 välillä havaittujen yli 80 dB melutapahtumien lukumäärä on vähentynyt Korson mittausasemaa lukuun ottamatta yksittäisiin tapahtumiin vuodessa. Korson mittausasema sijaitsee suoraan lentoreitin alla lähellä lentoasemaa ja melutapahtumia syntyy sekä lentoonlähdöistä että laskeutumisista. Kaikkein suurimpien melutasojen osalta tapahtumien lukumäärä Korson mittausasemallakaan ei ole kasvanut.

Päivämäärä
20.9.2018

Kuva 3. 80 dB hetkellisen melutason ylittäneiden lentokonemelutapahtumien lukumäärä vuosittain eri mittausasemilla yöaikaan klo 00.30–05.30.

3.3

Lentoaseman operatiiviset lentokonemelun hallintatoimet

Finavia on laatinut vuonna 2017 tämän selvityksen liitteenä 1 olevan Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman. Melunhallintasuunnitelmassa on kuvattu Finavian Helsinki-Vantaan lentoasemalla toteutettavaa huolellista ja pitkäjänteistä melunhallintaa. Liikenteen ohjauksen ja melunhallinnan suuret linjat ovat vakiintuneet ja ne ottavat huomioon nykyisen ja tulevan maankäytön. Kokonaisuus on tasapainoinen kompromissi lentoturvallisuuden, melunhallinnan ja lentoliikenteen sujuvuuden kannalta.

Melunhallintasuunnitelma kuvaa yksityiskohtaiset, ympäröivän asutuksen suhteen tarkasti optimoidut ja pitkäjänteisen työn tuloksena kehittyneet lentoasemalla sovellettavat lentokonemelun hallintatoimenpiteet, joita ovat mm.:

- Kiitoteiden ensisijaisuusjärjestys, yleisesti ja erityisesti yöaikaan. Kiitoteiden käyttötapaa on kuvattu melunhallintasuunnitelman kappaleessa 5. Käytettävien kiitoteiden valintaan vaikuttavat lukuisat eri tekijät, kuten lentoturvallisuuden varmistaminen, tuulen suunta ja voimakkuus, ympäristöluvassa asetetut määräykset, tarve aktiivisen kiitotien ylityksille, rullausmatkojen hallinta, asutuksen sijoittuminen ja liikenteen kysyntä. Kiitoteiden käyttöperiaatteita on määritelty noin kaksikymmentä erilaista. Kiitoteiden käyttötapaa valittaessa noudatetaan ensisijaisuusperiaatetta, jonka mukaisesti valitaan ensisijaisuusjärjestyksessä olosuhteisiin sopiva kiitoteiden käyttöperiaate. Yöaikaan klo 23–06 käytetään laskeutumisiin ensisijaisesti kiitotietä 15 (2) luoteen eli Nurmijärven suunnasta ja lento-otolähtöihin kiitotietä 22R (3) lounaaseen eli Espoon suuntaan.

- Kiitoteiden yöaikaiset käyttörajoitukset. Melunhallintasuunnitelman kappaleessa 5.6 kuvatus mukaisesti sovelletaan kiitoteiden yöaikaisia käyttörajoituksia siten, että suihkukoneiden laskeutumiset kiitotielle 33 (2) kaakon suunnasta ja lentoonlähdöt kiitotieltä 15 (2) kaakon suuntaan ovat yöaikaan kiellettyjä.
- Lentokoneiden lentoonlähtö- ja lähestymismenetelmien kehittäminen. Melunhallintasuunnitelman kappaleessa 10 on kuvattu lentokoneiden lähtö- ja tulomenetelmien melunhallintakeinoja. Kappaleessa 10.2 on kerrottu lähestymismenetelmien kehittämisestä ja toimenpiteistä, joilla esimerkiksi tavoitellaan jatkuvan korkeudenvähennyksen menettelyn käytöasteen parantamista edelleen.
- Lentoonlähtöreittien suunnittelu. Melunhallintasuunnitelman kappaleissa 6.6 ja 10.1.3 sekä liitteissä 1-4 on käsitelty lentoonlähtöreittien suunnittelua ja suunnittelun peruslähtökohtia lähialueiden asutusalueet huomioiden.
- Laskeutumisten vektorointi kiitotielle 15 Nurmijärven kirkonkylän yli lentämisen välttämiseksi. Melunhallintasuunnitelman kappaleessa 6.7 kuvatus mukaisesti kiitotien 15 (2) ollessa käytössä laskeutumisiin, lennonjohto vektoroi liikennetilanteen salliessa ilma-alukset julkaistua tuloreittiä lyhyemmälle loppulähestymislinjalle, jolla ohjataan ilma-alus ohi Nurmijärven kirkonkylän.
- Lentoonlähtöreittien melurajoitukset. Melunhallintasuunnitelman kappaleessa 9.5 kerrotun mukaisesti Finavia on asettanut selvitystensä perusteella ohjeet melutasoista, jotka lentokoneiden on täytettävä voidakseen käyttää eräitä lentoonlähtöreittejä.

3.4 Taloudelliset melun ohjauskeinot

3.4.1 Melumaksun kehittäminen

Finavia pyrkii melumaksun avulla ohjaamaan liikenteen kehittymistä yöajan ulkopuolelle ja kannustamaan lentoyhtiöitä suosimaan vähämeluisia ilma-aluksia erityisesti klo 00.30–05.30 välisenä aikana. Melumaksu peritään Helsinki-Vantaan lentoaseman klo 23–06 välillä suoritetuilta lentoonlähdöiltä ja laskeutumisilta suihkuturbiinimoottoreilla varustetuilla ilma-aluksilla. Maksu on korkeampi klo 00.30–05.30 välillä. Ilma-aluksen melumaksu lasketaan ilma-aluksen ICAO:n Annex 16 niteen I osan II mukaisesti mitatun lentoonlähtömelun perusteella myönnetyn melutodistuksen melutasoista.

Melumaksu on ollut käytössä jo yli vuosikymmenen ja sitä on kiristetty asteittain. Vuoden 2018 alusta maksuperusteita muutettiin siten, että maksun määräytymisessä painottuu aiempaa voimakkaasti enemmän meluisa konekalusto ja lennot yöaikana klo 00.30–05.30. Melumaksun kehittämisellä pyritään ohjaamaan lentojen aikataulutusta yöajan klo 00.30–05.30 ulkopuolelle ja vaikuttamaan lentoyhtiöiden kalustovalintoihin aiempaa tehokkaammin.

Päivämäärä
20.9.2018

Finavian palveluehdoissa määritelty, vuoden 2018 alussa voimaan tullut melumaksun maksukaava on esitetty kuvassa 4. Melumaksun muutoksen vaikutus maksun määräytymiseen eri melutasoilla on esitetty kuvassa 5. Kuvassa on esimerkinomaisesti esitetty tyypillinen lentoonlähtömelutaso L_d Airbus A320 kapearunkokoneelle, Airbus A330-300 laajarunkokoneelle ja Boeing 747-400 laajarunkokoneelle.

Melumaksun määrä lentoonlähdölle ja laskeutumiselle lasketaan alla olevan kaavan mukaisesti:

$$\text{Maksu} = C_d \times 10^{[(L_d - T_d)/8]}$$

L_d = keskiarvo melutodistuksen mukaisista lentoonlähtömelutasoista mitattuna sivumittaus- ja ylilentomittauspisteissä siten kuin ICAO:n Annex 16 on määritelty.

T_d = lentoonlähdon melukynnys 82 EPNdB.

Yksikköhinnat (C_d)

Kellonaika	Lentoonlähtö	Laskeutuminen
23.00 – 00.29	2,00 EUR	2,00 EUR
00.30 – 05.29	10,00 EUR	15,00 EUR
05.30 – 06.00	2,00 EUR	2,00 EUR

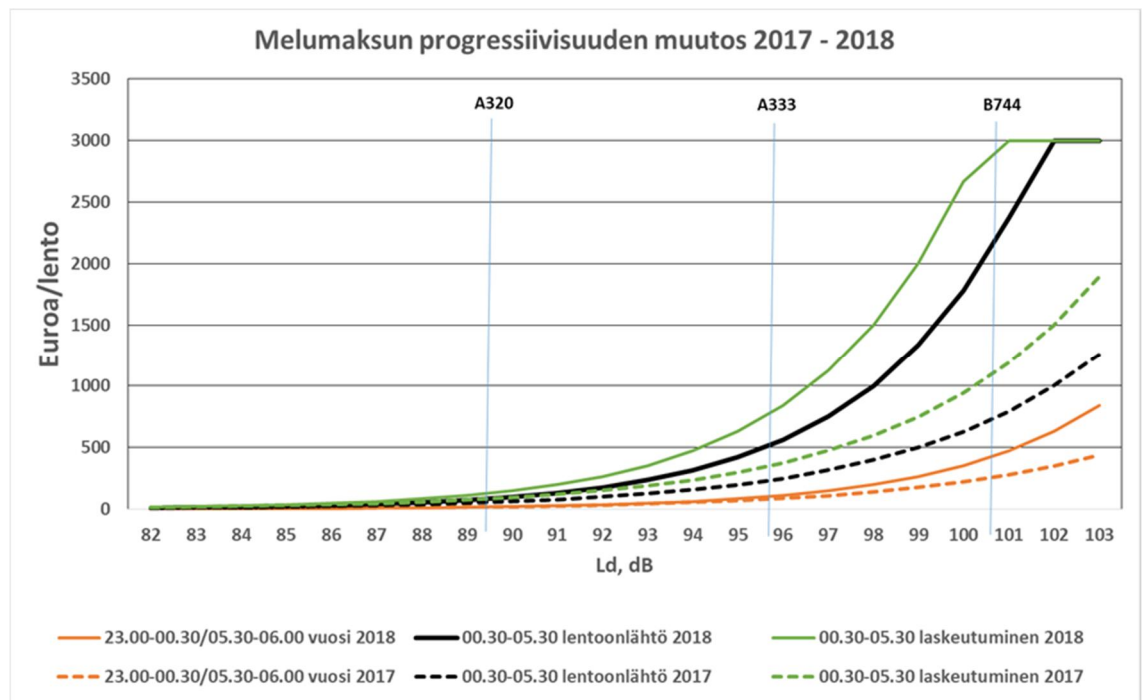
Esimerkki: Ilma-alus B737-600 laskeutuminen klo 01:30

Keskiarvo melutasoista lentoonlähdössä $L_d = (90,4 + 82,8) / 2 = 86,6$ EPNdB

Maksu = $15,00 \times 10^{[(86,6 - 82,0)/8]} = 56,38$ EUR

Kuva 4. Finavian palveluehdoissa määritelty, vuoden 2018 alussa voimaantullut melumaksun laskukaava.

Päivämäärä
20.9.2018

Kuva 5. Vuoden 2018 alussa toteutetun melumaksun muutoksen vaikutus maksun määräytymiseen eri melutasoilla per operaatio. Kuvassa on esimerkinomaisesti esitetty tyypillinen lentoonlähdön sertifiointimelutasojen keskiarvo Ld Airbus A320 kapearunkokoneelle (A320), Airbus A330-300 laajarunkokoneelle (A333) ja Boeing 747-400 laajarunkokoneelle (B744)

3.4.2 Uusien reittien maksualennusten kohdentaminen

Finavian palveluehdoissa on kuvattu maksualennus, jolla Finavia edistää uusien liikenneyhteyksien syntymistä myöntämällä alennuksia uusien reittien laskeutumis- ja matkustajamaksuista säännöllisessä reittiliikenteessä korkeintaan kolmeksi tai kaukoliikenteessä korkeintaan viideksi vuodeksi. Tässä yhteydessä uudeksi lentoreitiksi katsotaan lentoyhteys, jonne lentoasemalta ei aiemmin ole ollut säännöllistä liikennettä.

Melunhallintasyistä maksualennus ei kuitenkaan ole voimassa lentoaikojen ajoittuessa ajalle klo 23–06. Tällä ohjataan uusien reittiavausten aikataulusta.

3.5 Insinööri-toimisto Kari Pesonen Oy:n selvitys lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä

Insinööri-toimisto Kari Pesonen Oy laati vuonna 2008 laajan ja kattavan alan kirjallisuuteen perustuvan selvityksen Lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä, joka liitettiin lentoaseman ympäristölupahakemukseen. Selvityksessä käsiteltiin monipuolisesti muun muassa melun kiusallisuutta ja häiritsevyyttä sekä terveysvaikutuksia koskevia tutkimuksia.

Finavia on teettänyt päivityksen edellä mainittuun selvitykseen. Päivityksen on tehnyt selvityksen alkuperäinen laatija Insinööri-toimisto Kari Pesonen Oy. Päivitetty kirjallisuusselvitys on tämän selvityksen liitteenä 2.

Päivämäärä
20.9.2018

Päivityksen pääkohteena oli lentomeluvaikutuksia koskevan uuden tutkimuksen huomioonottaminen. Päivityksessä on mukana viittauksia useisiin uusiin kiusallisuus-, unihäiriö- ja terveysvaikutustutkimuksiin. Referoituja julkaisuja on 280 enemmän kuin vuoden 2008 versiossa ja mukana olevien tutkimusten kattavuus on laaja.

Selvitys osoittaa, että melun terveysvaikutustutkimus on vaikeaa ja monitahoista. Todetut esiintyvyydet ovat usein pieniä ja sekoittavien tekijöiden huomioonottaminen tutkimuksissa vaihtelevaa. Vaikutukset riippuvat vaihtelevalla tavalla selittäjänä käytetystä melun voimakkuuden indikaattorista. Kirjallisuuden suuresta määrästä ja tulosten vaihtelusta johtuen yksittäisen tutkimuksen tulosten käyttö vaikutusarvioiden perusteena voi olla täysin harhaanjohtavaa, erityisesti Suomen olosuhteissa (rakennusten ääneneristävyys, ihmisten elintapojen vaihtelu vuodenaikojen mukaan). Myös kiusallisuutta koskevien tutkimusten tulokset vaihtelevat suuresti.

3.6 Eri liikennemuotojen merkitys pääkaupunkiseudun yhdyskuntamelussa

EU:n ympäristömeludirektiivin edellyttämänä on vuonna 2017 selvitetty edellisen vuoden liikennetietojen perusteella eri liikennemuotojen koko vuoden lähes yhteismitalliset L_{den} -melutasot vilkkaimmin liikennöidyissä kohteissa ja suurissa väestökeskitymissä.

Liikenneviraston laatimassa ympäristömeludirektiivin mukaisessa selvityksessä todettiin, että L_{den} yli 55 dB melualueella asui 281 870 ihmistä ja tarkasteltujen rataosien liikenteen aiheuttamalla L_{den} yli 55 dB melualueella asui 51 900 ihmistä. Pääkaupunkiseudun asukkaista neljännes asuu tieliikenteen melualueilla.

Helsingin kaupungin direktiivin mukaisessa selvityksessä laskettiin tie- ja katuliikenteen sekä juna-, metro- ja raitiotieliikenteen melualueella asuvien asukkaiden määrät. L_{den} 55 dB ylittävällä tie- ja katuliikenteen melualueella asui laskutavasta riippuen 163 000/321 000 asukasta, raideliikenteen melualueella 33 700/83 500 asukasta. Helsingissä asui vuoden 2016 lopussa 635 181 ihmistä. Espoossa tieliikenteen melualueilla asuu 55 000/103 700 asukasta ja Vantaalla 54 800/94 600 asukasta. Asukkaiden määrät on näissä meluselvityksissä laskettu kahdella tavalla: vanhalla laskentatavalla asukkaat on luokiteltu talon melun puoleisen julkisivun mukaan ja uudella tavalla asukkaat on jaettu sekä julkisivun meluisille että hiljaisemmille puolille.

Ympäristömeludirektiivi edellytti melutilanteen selvittämistä lentoasemilta, joilla on yli 50 000 lentotapahtumaa vuodessa. Suomessa tämä koskee Helsinki-Vantaan lentoasemaa. Vuonna 2016 Helsinki-Vantaan lentoliikenteen aiheuttamalla L_{den} yli 55 dB melualueella asui 23 400 asukasta.

Meludirektiivin mukaisten selvitysten perusteella pääkaupunkiseudulla tie- ja raideliikenteen tuottaman yhdyskuntamelun piirissä asuu laskentatavasta riippuen yhteensä 300 000–600 000 ihmistä (osa näin lasketuista ihmisistä asuu sekä tieliikenteen että raideliikenteen melun piirissä). Tämä on vähin-

Päivämäärä
20.9.2018

tään 10–20 –kertainen määrä asukkaita verrattuna lentoliikenteeseen. Lentokonemelun alueilla asuvista suuri osa on myös muiden liikennemuotojen melun piirissä. Nämä seikat osaltaan vaikeuttavat melun vaikutusten arviointia, mikäli pyritäisiin arvioimaan pelkästään lentokonemelua.

Pääkaupunkiseudulla melualueella asuvien määrät meluvyöhykkeittäin END 2017-selvitysten mukaan					
Asukasmäärä meluvyöhykkeittäin <u>vanhalla</u> laskentatavalla		Meluvyöhyke L _{den}			
		55–59 dB	60–64 dB	65–69 dB	≥ 70 dB yhteensä
Helsinki	kadut ja tiet	124 800	118 500	51 700	26 300 321 400
	direktiivimaantiet (sis ed.)	54 400	25 700	8 800	3 000 91 800
	rautatieliikenne	9 900	3 300	2 700	100 16 000
	raitiotieliikenne	16 000	25 800	11 800	4 400 57 900
	metrolinnoitus	6 400	2 700	600	0 9 600
Espoo	kadut ja tiet	58 000	35 500	10 100	500 103 700
	direktiivimaantiet (sis ed.)	28 800	13 100	4 400	400 46 700
	rautatieliikenne	3 700	100	0	0 3 800
Vantaa	kadut ja tiet	50 500	33 600	9 900	600 94 600
	direktiivimaantiet (sis. ed)	29 800	13 000	3 000	600 46 400
	rautatieliikenne	7 400	3 900	1 700	200 13 100
Asukasmäärä meluvyöhykkeittäin <u>uudella</u> laskentatavalla		Meluvyöhyke L _{den}			
		55–59 dB	60–64 dB	65–69 dB	≥ 70 dB yh- teensä
Helsinki	kadut ja tiet	85 800	50 700	18 400	8 300 163 000
	direktiivimaantiet (sis ed.)	34 000	13 700	3 200	700 51 500
	rautatieliikenne	4 200	1 500	800	0 6 500
	raitiotieliikenne	9 300	9 500	3 900	1300 23 900
	metrolinnoitus	2 400	800	100	0 3 300
Espoo	kadut ja tiet	36 000	15 900	3 200	200 55 000
	direktiivimaantiet (sis ed.)	17 200	7 100	1 400	200 26 000
	rautatieliikenne	1 100	100	0	0 1 200
Vantaa	kadut ja tiet	35 700	15 500	3 200	300 54 800
	direktiivimaantiet (sis. ed)	20 600	7 500	1 400	300 29 800
	rautatieliikenne	4 300	1 800	500	100 6 700
Helsinki-Vantaa		20 700	2 500	150	0 23 400

Kuva 6. Eri liikennemuotojen melualueella asuvien määrät meludirektiivin mukaisten vuoden 2017 meluselvitysten perusteella.

4. Johtopäätökset

Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämässä Helsinki-Vantaan ympäristöluvassa asetettujen lupamääräysten 3.2.–3.4. tavoitteet ovat käytännössä toteutuneet ilman toimintarajoitusten asettamista ja meluvaikutukset vastaavat käytännössä aluehallintoviraston päätöksessä arvoitua tilannetta. Määräykset oli kohdistettu klo 00.30–05.30 väliselle yön ajalle, ottaen huomioon, että Helsinki-Vantaan lentoasema toimii Suomen ulkomaanliikenteen keskeisenä lentoasemana, jonka kautta on myös järjestetty Suomen sisäisen lentoliikenteen yhteydet ulkomaan lennoille ja takaisin.

Täten nykytilanne vastaa käytännössä tilannetta, jota meluisimpien ilmalusten yöaikaista toimintaa rajoittamaan pyrkineillä lupamääräyksillä tavoiteltiin.

Lentoaseman liikennetilastot osoittavat, että lupamääräyksen 3.2. mukaiset sydänyönaikaiset operaatiot muilla kuin vähämeluisilla suihkukoneilla ovat vähentyneet erittäin merkittävästi lupaa haettaessa vallinneesta tilanteesta. Tällä hetkellä niitä on aikavälillä 00.30–05.30 keskimäärin alle 0,5 lentoonlähtöä ja noin 0,5 laskeutumista vuorokaudessa. Edelleen lupamääräyksen 3.3. mukaisesti sydänyönaikaisten laskeutumisten määrä klo 00.30–05.30 välisenä aikana ei ole lisääntynyt vuosien 2007–2009 keskiarvosta. Myöskään yöajan klo 00.30–05.30 rahtilennot suihkukoneilla eivät ole lisääntyneet vuoden 2007 lupahakemuksen tasosta.

Helsinki-Vantaan lentoaseman yöajan klo 00.30–05.30 liikennemäärä ei kummottujen lupamääräysten tavoitteleman tilanteen mukaisesti ole lisääntynyt ja meluhaittaa on vähennetty pitkäjänteisellä melunhallinnalla terveyshaitan ja kohtuuttoman rasituksen estämiseksi. Finavia katsoo, että Helsinki-Vantaan lentoaseman toiminnasta ei aiheudu voimassaolevan ympäristönsuojelulain 527/2014 49 §:n mukaista terveyshaittaa tai naapuruussuhdelain 26/1920 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

5. Selvityksen laatijat

Tämän selvityksen ovat laatineet yhteistyössä Finavian ympäristöyksikön asiantuntijat ja HPP Asianajotoimisto Oy:stä Kari Marttinen sekä Minna Juhola.

6. Liitteet

- 1) Helsinki-Vantaan lentoasema, Lentokonemelun hallintasuunnitelma, 20.2.2017
- 2) Pesonen Kari: Lentomelun vaikutuksista ja niihin liittyvistä tekijöistä. Ennakkokopio, 20.9.2018

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 30 pv

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan ympäristölautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon 7 päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan ympäristölautakunnan osoite:
Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 10. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

10.1

Päätöksistä §:t 6-10, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

10.2.

Päätöksistä §:t 1-3, ei hallintolainkäyttölain 5 §:n mukaan saa tehdä hallintovalitusta, koska ne eivät sisällä sellaista toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.